

DOMOLJUB

SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO. ❧

Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi četrtak po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je 1 K 60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v, za Ameriko in druge tuje države 2 K 60 v). — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeliške ulice št. 2, naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“ Ljubljana, Kopljarjeve ulice št. 2. *****

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petivrstna (šestina „Domoljubove“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v če se tiska dvakrat 20 v, če se tiska trikrat 24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten popust — Reklamne notice navadna garmondvrsta 60 v. *****
Čekovni promet poštno-hranilničnega urada št. 824.797. *****

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1905.

Leto XVIII.

Beda na Kranjskem in državne podpore.

Prejšnja Körberjeva vlada je hotela na 69 milijonov kron državnega posojila. Če svote bi bila za državne podpore vsled te lanske letine in raznih nezgod poraba v raznih deželah 15 in pol milijona, ostalih 53 in pol milijona pa v pokritje raznih drugih izdatkov. Proračunski odsek pa je dec. 1904. vladi dovolil 15 in pol milijona državne podpore, ostalih 53 in pol milijona pa je večina odklonila. To je bil glavni razlog, da je prejšnje ministrstvo odstopilo.

Sedanja Gaučeva vlada pa je 24. januarja odobravela le 15 in pol milijona kron, ki jih je porabili samo za državne podpore. Pri priložnosti so razni poslanci opisavali vzroke te in revščine na deželi. Govoril je tudi kranjski poslanec dr. Žitnik ter rekel: „Visoka zbornica! Oglasil sem se k vam, da utemeljim resolucijo, ki jo na koncu sprejemam.“

Ne bodem govoril o stvarnih in političnih vzrokih, ki so napotili mene in moje tovariše, da smo v odseku glasovali za prvotni vladni predlog, oziroma proti njemu. Pač pa izražam zadovoljstvo, da je sedanja vlada uvaževala koristi in potrebe naših slojev prebivalstva in želje ljudskih zastopnikov. Osobito smo vladi hvaležni, da ni ljudske bede izko-

ristilavta namen, da si napolni svoje v prejšnjih letih izpraznjene blagajne z novim državnim posojilom.

Tudi ta taktični korak je pripomogel v visoki zbornici ustvariti razmere, ki nam odpirajo veselejši pogled vsaj v bližnjo bodočnost. Ker visoko cenimo delavnost državnega zbora ne le v interesu države marveč posebno še vpliv parlamenta na razvoj javnih razmer, zato smem izraziti željo, naj bi državniška previdnost in popolna nepristranost visoke vlade omogočila zbornici, da nastopi zaželeno dobo uspešnega dela. Sedaj k stvari!

Minolo leto so kranjsko deželo obiskale mnoge hude vremenske nezgode, ki so v raznih krajih povzročile veliko bedo.

Vsled hude toče in dolge suše je bila v mnogih občinah tako slaba letina in toliko pomanjkanje krme, da je prizadeto prebivalstvo že sedaj v pomanjkanju živeža in da mora prodajati živino, ker je ne more prezimiti. In sedaj smo šele sredi zime. Ako ljudje ne dobe hitre pomoči, bode na pomlad najhujša stiska.

Tukaj imam seznam 40 do 50 prošelj, ki jih je tekom minolega leta dobil deželni odbor kranjski, naj bi izposloval deželno in državno podporo vsled raznih uim.

Ker je že pozna ura, ne bodem navajal po vrsti vseh prošelj, ker upam, da so bile ali bodo predložene visoki vladi. Naglašati pa moram v prvi vrsti, da so mnogi veliki

požari napravili v dotičnih vaseh veliko revščino.

Našteti hočem le nekaj pogorišč, ki smo jih itak opisali v lanskih nujnih prošnjah za državno podporo.

V novomeškem okraju je v vasi Pristava pogorelo 11 hiš in 48 gospodarskih poslopij; škode je nad 75.000. V Hinjah je pogorelo 86 poslopij; škode je 188.700. V Šmihelu pri Hrenovicah je pogorelo 67 hiš in drugih poslopij; škoda je bila cenjena na 215.000. V kočevskem okraju sta pogoreli vasi Retje in Podpeč, v obeh 41 hiš in 91 gospodarskih poslopij, skupna škoda znaša 146.480 kron. Dne 20. novembra je v vasi Šilertabor, občina Zagorje na Notranjskem, pogorelo vse sedmerim družinam; škode je bilo nad 20.000. Tudi v kranjskem in kamniškem okraju je pogorelo nekaj vasij, a drugod posamezna posestva.

Tudi toča je na Kranjskem lani napravila mnogo škode. Opozarjam samo na točo v novomeški okolici, kjer je bila toča cenjena na 180.000 K.

Posebno veliko škodo pa je napravila nenavadno huda suša posebno na Notranjskem in Dolenjskem. Vsled suše so posestniki v prizadetih krajih pridelali jako malo živeža in krme. Res je sicer, da je bila prva košnja na Gorenjskem in drugod v nižavah precej dobra. Toda po prvi košnji je bila huda in dolga suša, paša na zelenem je bila nemogoča in ljudje so morali živino krmiti

s prvim senom. Tako je nastalo pomanjkanje krme in živinorejci morajo prodajati živino. Tovariš g P o v š e mi zatrjuje, da v Beli Krajini ponekod že sedaj plačujejo seno po 9 do 10 kron, in v novomeški okolici so gospodarji odprodali 20—25% rejne živine.

Dobil sem tudi obširno poročilo od „Zadružne zveze“ v Ljubljani, ki navaja razna poročila o slabi letini in pomanjkanju krme.

Tu so našteje vse občine in posamezne vasi v bistriškem in senožeškem sodnem okraju. — Iz teh poročil je razvidno, da so posamezne vasi v trnovski občini pridelale 100, 200, 500 do 700 kvintalov manj sena in 100 do 600 kvintalov manj otave, kakor po navadi. Isto velja o občinah Jablanica, Zemon, Rateževo brdo, Prem, Čelje, Smerje i. t. d.

Zupanstvo v Š m i h e l u na Krasu poroča: Vsled suše meseca maja je malo sena, velika suša v poletju je uničila še otavo, deteljo in pašo; že štiri mesece moramo krmiti živino s senom in skednji so že prazni — Suša je uničila tudi poljske pridelke in kmetje ne bodo mogli kupiti krme.

Poročilo iz S e n o ž e č se glasi: Velika suša je uničila krmo v vaseh Gabrče, Senadole, Dol. vas, Potoče, Laze, Senožeče, Goriče, Famlje, Britof, Dol. in Gor. Vreme ter Gor. Ležeče. Ker v juliju, avgustu in septembru ni bilo paše, so kmetje pokrmili za živino pripravljeno seno. Sicer pa je bila tudi prva košnja slaba in otave so ljudje dobili komaj petino. Kmetje prodajajo živino za vsako ceno, prodali pa so že vse ovce, ki tukajšnjemu kmetu dajejo največje dohodke.

Poročilo iz V i p a v e se glasi: V vipavskem okraju vsled suše, koruze še za seme nismo pridelali, zato smo je morali kupiti že 30 vagonov. Krme smo dobili tretjino manj, zato morajo kmetje prodajati živino.

Poročilo iz R o v t: Krme so kmetje dobili komaj polovico.

Poročilo iz V i š n j e g o r e: Suša je uničila skoraj vso otavo, kmetje bodo morali kupovati krmo.

Poročilo s T o p l i c: Suša, črv in povodenj so uničile mnogo otave.

Poročilo iz M e t l i k e: Vsa Bela Krajina je mnogo trpela vsled suše, kakršne ne pomnimo že od l. 1837. Krma je jako draga, da morajo kmetje živino prodajati. Cena živini je jako padla; jarem volov, ki sta preje veljala 600 kron, se dobi sedaj za 400 K. Ako ljudje ne dobe pomoči za krmo, bodo morali prodati vso živino ter se preseliti v Ameriko.

D o l. D a n j e n a Gorenjskem: Beda

vsled suše je velika. Detelje in otave nismo pridelali, paša je bila nemogoča.

S o r i c a: Suša je uničila otavo, mlecarska zadruga trpi, ker ne dobiva mleka.

Poročilo iz V e l. L a š č: Naši kmetje imajo vsled suše pri otavi škode do 15.000 kron, kupiti bomo morali vsaj 2000 centov krme itd.

Osrednja vlada pa je lani vsled pomanjkanja krme najprvo z ukazom z dne 10. avgusta prepovedala izvoz krme. Dalje je ukrenila, da so državne in deloma tudi zasebne železnice znižale voznino za krmo. In končno je vlada obljubila, da prizadetim kmetom, ki potom zadružnih zvez, kmetijskih družb in kmetijskih društev kupujejo krmo za živino, povrne velik del ali pa tudi vse prevozne stroške, ter je že lani v ta namen določila 500.000 kron.

Z a t o s m o s e j a k o z a č u d i l i, ko smo čitali odlok c. kr. poljedelskega ministrstva, da je Kranjska izključena iz skupine onih dežel, ki jim bode vlada olajšala dobavo krme.

Visoka zbornica! Ako se to zgodi, cesar pa ne morem pričakovati, bil bi to za kranjsko poljedelstvo in živinorejo tolik udarec, da bi ga revno prebivalstvo ne moglo prenesti.

In kedo je temu kriv? Gotovo ne c. kr. poljedelsko ministrstvo, ki je bilo naši deželi več ali manj še vedno naklonjeno in na katerega račun gredó vse takozvane „koncesije“ za Slovence, marveč kriva je edinole izredna „ljubezen in skrb“ naše deželne vlade (Čujte!), ki hoče brez dvoma na ta način kaznovati naše postopanje v kranjskem deželnem zboru.

Jaz sem gotovo eden tistih, ki prosi in berači za ljudi brez razlike, ako so vredni podpore. Zato se mi zdi to postopanje dež. vlade tem večje graje vredno.

Sklicujem se pa na obljubljeno nepristranost vis. c. kr. osrednje vlade, da bode prvič potem netranjega ministrstva dovolila izdatno državno podporo po toči, požarih in drugih neugodah pomanjkanje trpečim kranjskim prebivalcem, in drugič, da bode tudi Kranjska deležna dobrot, ki jih deli poljedelsko ministrstvo pri nabavi krme.

Zato prosim vis. zbornico, da sprejme naslednjo resolucijo:

„Visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo se nujno naprosi, da tudi Kranjsko pridruži tistim deželam, ki vsled lanske suše trpe pomanjkanje krme in katerim bode z državno pomočjo olajšan nakup krme.“ (Pohvala.)

Političen pregled.

Državni zbor.

V avstrijski državni zbor je posijala zvezda upanja, da pride morebiti do zloznega delovanja. Začetek je že storjen. Novi ministerski predsednik hoče nepristransko za vse narode enako skrbeti, tako je dejal pri svojem nastopu, ako hočejo poslanci složno delovati. Prejšnji predsednik je storil le to, kar so mu Nemci dovolili, novi pa kaže, da ne bo hodil po njegovih stopinjah. Zavoljo teh ugodnih znamenj so Slovenci in Čehi opustili obstrukcijo, vsaj za toliko časa dokler se vreme ne izpremeni. Ako se vladi posreči spraviti Čeha in Nemca, potem je upati, da se zacelijo rane v naši državi, na katerih trpijo zdaj vsi avstrijski narodi, zlasti seveda mi Slovenci. Dobro znamenje za prihodnje se je pokazalo s tem, da so poslanci svoje nujne predloge, s katerimi so drugekrat trpili zbornico in čas kratili, umaknili nekaj pa jih vsaj hitro rešili. Zato je prišla zbornica hitro na dnevni red. Treba ji je rešiti vsaj te stvari: predlog o državnem posojilu, o vojaških novincih, o začasnem proračunu in izvolitvi delegatov, ki pa bodo zborovali šele jeseni. Predsednik je najprej zahteval 15 in pol milijona kron posojila, da ga porazdele med ponesrečence, kar so mu poslanci tudi radi privolili. A za eno reč je vlada Kranjsko popolnoma izpustila. Vlada je preskrbela za posamezne dežele, da dobe dovolj živinske krme zaradi slabe košnje, a kranjsko je kar prezrla, kakor bi imela vsega dosti. Zato je poslanec dr. Žitnik prijel kranjsko vlado, zakaj da je napačno poročala državni vladi. Vlada zahteva nadalje, da ji dovolijo poslanci 51 in pol milijona posojila, da pokrije izdatke iz državnih blagajen, ker mora imeti država v svojih blagajnah vedno toliko denarja, da ji ga ne zmanjka, ko pride čas, da plača svoje uradnike. Kakor se sedaj plete, bo vlada najbrž morala še počakati s tem, ker Čehi in Slovenci ne bodo kar na slepo, dokler jim vlad ne izkaže kake dobrote, šli vladi na roke. Nadalje so začeli razpravljati predlog glede vojaških novincev. Vlada hoče več število vojakov, zato pa bo služba toliko polajšana, da bodo služili samo po dve leti. Za tem se bō razpravljalo vprašanje o državnem proračunu, kar bode gotovo težko šlo, ker se že veliko let ni rešil.

Ogrske homatije.

Ogrski liberalci so pri volitvah za državni zbor propadli, zato je njih liberalni vodnik ministerski predsednik grof Tisza odstopil od svoje službe. Volili so Ogrski takole: izvolili so 155 liberalcev, ki so dr-

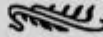
žali z vlado, nasprotniki pa 210 poslancev, ki bodo sedaj dobili vajeti v roke in bodo poslali izmed sebe tudi može na ministrske prostore. Novi poslanci bodo skušali preobrniti dosedanji red v državi. Zahtevali bodo gospodarsko samostojnost Ogrske, mažarski jezik pri vojski, izpremembo pri zunanjih zastopnikih, ki bodo hoteli svoje poslanike pri drugih državah; hoteli bodo tudi svojo kraljevsko družino v Budimpešti. Ali se bo to zgodilo, ali ostane le pobožna želja neodrešenih Ogrov, to bo največ odvisno sedaj od 40 hrvaških poslancev; kamor se bodo ti odločili, tam bo pa zmaga. Vendar čeprav še danes ne bodo izpeljali vseh teh svojih namenov, enkrat jih bodo pa gotovo; da pride že do tega, da se bodo čisto ločili od naše polovice, o tem tudi nobeden ne dvomi. Cesar se še delj časa pogaja z raznimi ogrskimi politikami da bi vzel iz njih novega ministerskega predsednika, a je bilo doslej še vsako pogajanje brez uspeha.

Upori na Ruskem.

Zadnje dni so imeli Rusi vojsko doma, kjer se je prelilo še več krvi nego na bojišču v Mandžuriji. Nezadovoljni delavci so hoteli od carja zboljšanje svojega stanja, a ker jim ta ni hotel vstreti, so se vzdignili proti njemu. Uboge delavske množice so se polastili drugi nezadovoljni ljudje v Peterburgu, zlasti nezadovoljni dijaki in gospoda in so porabili njih nezadovoljnost za upor proti carju. Vstajniško gibanje se je razširilo iz glavnega mesta v razne kraje po deželi. Zlasti v Moskvi, v Libavi, v Radomu in na Poljskem se je pokazala nezadovoljnost proti carju in njegovi vladi. A topovi in puške so zadušile kmalu vse nezadovoljneže. V Peterburgu je naredil v par dneh popoln mir železni guverner Trepov, ki je velel vstreliti vsakega, kdor je hotel razgrajati. Nekaj časa so še poskušali ropotati po mestu, a hitro so jih prestrašili hudi nastopi vojakov, tako so šli delavci kmalu na delo. Delavskim zastopnikom je vlada obljubila mnogo ugodnosti. Obljubila je poskrbeti za starostno zavarovanje, za olajšavo in skrajšanje dela. Car je sprejel 32 zastopnikov izmed delavcev, ki jim je očitil, zakaj da so ravno sedaj delali skazo, ko se mora država na zunaj boriti s tako silnim sovražnikom, Japoncem. Priporočal jim je potrpljenje, a obljubil, da jim bo skušal stanje izboljšati. Po Peterburgu se je tako poleg nemir. A tlelo je še dalje časa po deželi. Ko pa so tudi tukaj vojaki huje pritisnili, so morali odnehati. Sedaj se vrše preiskave, mnogo zaprtih so izpustili, narobe pa so mnogo novih zaprli. Nekaj si bodo že izboljšali delavci, a to najbrž ne bo pokrilo onih nedolžnih delavcev, ki so izdihili pod puškami in topovi vojakov.

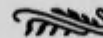
Štrajk ob Ruri na Nemškem.

Delavci v premogokopih ob Ruri še vedno štrajkajo. Več sto tisoč delavcev je brez dela in čakajo na miloščino, ki jo zaje zbirajo po Nemškem. Med nesrečnimi je tudi mnogo naših rojakov. Vlada posreduje med delavci in delodajavci, a dosedaj je bilo še vse bob ob steno. Komisarji, ki so preiskavali razmere, so morali pritruditi, da so zahteve delavcev opravičene. Ako delavcem ne bodo ustregli, se utegne zgoditi, da izbruhne mednarodni premogarski štrajk, ki bi pa imel hude posledice sedaj po zimi, ker bi ne bilo s čim kuriti.

Rusko-japonska vojska.

Pred nekaj dnevi je prišlo poročilo, da so se jeli Rusi in Japonci v Mandžuriji zopet gibati. Že cele mesece so čakali drug na drugega, ne da bi se bil upal kdo pričeti napad. Te dni pa so poskusili Rusi. Naskočili so važen kraj Sandepu, ki leži le malo oddaljen od mesta Liaojana; ali Japonci ga niso hoteli izpustiti, zato so se postavili z vso silo, tako so se morali Rusi umekniti. Bilo je na ruski strani 1600 možmrtvih in ranjenih. Silni viharji in veliki snegovi branijo, da bi se kmalu začela odločna bitka. Po malem pa se bodo vedno bili. Najpomembnejši boj je bil pri Hajkontaju. Bilo je na obeh straneh do 100 000 mož. Rusi so naskočili japonsko postojanko, in bi jo bili lahko dobili, a so napadli Japonce tudi na več drugih krajih da bi bili poskusili, koliko so sposobni za boj. Ker jim ni bilo do pravega boja so se hitro umeknili. Potem takem Rusi še ne mislijo na resen boj, ampak bodo počakali spomladi, da bodo takrat tem lože mahnili po Japoncu.

LISTEK.

Dva ženina pa nobene neveste.

Tomaževc in Jurjevec sta bila dva trdna kmeta tam v Gaberjih. Oba sta imela že nekaj nad štiri križe pa vendar še nobeden žene; ne zato, ker sta morda debila povsod dolge nosove — ampak zato, ker sploh še nikjer nista trkala. Trkala pa zato nista, ker sta bila, po domače povedano, stiskača; obrnila sta vsak krajcar v roki devetindevetdesetkrat — in smuknil je nazadnje nazaj v žep. Ni čudno, da so hudomušneži zbijali

šale, češ Tomaževc in Jurjevec bosta kupila zamorca, da jima bo cekine mešal in luftal, da ne bodo splesnovali. Ker sta bila torej stiskača brez para — nekaj stiskača pač mora biti danes vsak, ko se le prevečkrat sliši: „Daj, daj!“ nikoli pa „Na vzemi, vzemi!“ — sta imela to čudno prepričanje, da žene štirinajst dni po poroki ne spravi živa duša iz kuhinje, da je torej treba ravno toliko dekel kakor prej, da se torej o svetem Juriju nič ne pozna, ko je treba poslom šteti, medtem pa se v skledi vsak dan dobro pozna. Mislim, da poznate sedaj dovolj Tomaževca in Jurjevca.

Sredi predpusta. V krčmi „pri zvitem rogu“ je vesela, navihana družba. Tomaževca in Jurjevca, ki sta prišla v krčmo po kupčiji, so vzeli na piko. Spravili so ju v sredo in kmalu so ju pričeli ženiti. Seveda se Tomaževc in Jurjevec nista dala vpreči v zakonski jarem. Kar jo zabrusi Kosmatarjev:

„Že vem, kam pes tace moli — nobena v celi fari ne mara tacega stiskača.“

„Kaj“, je skočil Jurjevec po konci, „ni je bilo in je tudi ne bo, katero ne bi dobil, samo če s tem le malo pomigam“, in pomigal je z mazincem.

„Na vsak prst en ducat, veš kaj se to pravi, en ducat?“ se je bahal Tomaževc.

„Le počasi, fanta, le počasi! Jaz vem za eno, katere ne dobita, če imata tudi cele koše cekinov. Če ne vrjameta, pa prašajta Posavčevo Francko.“

„Ce bi le maral za-njo“, se je moško odrezal Jurjevec.

„Kadar bi se mi ravno zljubilo! Še boljših lahko dobim en ducat“, se baha Tomaževc.

„Bome videli“, se oglasi krčmar. „Jaz zastavim 1000 K. Kdor dobi Francko, tisti dobi od mene za doto tisočak. Sedaj pa le korajžo; poskušita srečo.“

„Jaz stavim pa štiri plečeta in na ohceti morajo biti prva rihta“, je dejal Kosmatarjev.

„Jaz pa 50 vatlov hodničnega platna“, pristavi Kočar.

„In jaz enega koštruna.“

„Kaj se bote norca delali. Ce bi bilo treba dati, bi pa vsi tajili“, sta odvrnila nekako otožno Tomaževc in Jurjevec; videlo se je, da se jima že sline cede po kroncah, plečutih, platnu in koštrunu.

„Kdo se dela norca?“ je prašal krčmar. „Saj so vsi za pričo.“

„Ja, vsi, vsi!“

„Torej se res ne norčujete?“ sta prašala stiskača nevrjetno.

„Ino, če sta taka neverna Tomaža, pa naredimo pismo“, pravi krčmar.

Kmalu je bilo pismo spisano. Vsi so se podpisali kot priče. — Pridna snubača sta zbežala domov, Jurjevec se je hitro vrgel v

najlepšo obleko; Tomaževc pa se že 14 dni ni nič bril; treba se je bilo pomladiti za par let. Ravno se je po eni strani obril, ko zagleda Jurjevca, ki leti, kakor bi ga veter nesel, naravnost proti Posavcu. Oh kako hitro je bil napravljen, on pa je mislil, da bo gotovo on sam prvi! Vznemirjenosti se se je tresel po vsem životu. Videl je, da je nevarno v takem položaju se briti, in zato se je malo umil. hitro zmetal nase praznično obleko in letel še on za svojim tekmečem k Posavcu — na pol obril. Jurjavec pa je bil že toliko prej pri Posavcu, da je bila voda že napeljana na njegov mlin, ko je prisopihal Tomaževc.

Jurjevca je sprejel Posavec z nekim začudenjem; ko mu pa je namignil, da ima nekaj posebnega z njim govoriti, sta zginila v stransko sobo. Tu je postalo Jurjevčevo srce kar naenkrat tako nekako čudno mehko; tožil je Posavcu, kako se je naveličal samskega življenja. Že večkrat je mislil na njegovo Francko, a ni upal poprašati. Sedaj pa ne more nič več prestati brez Francke in zato se ga naj usmili in naj ga ne stori večno nesrečnega.

Posavec je imel že odgovor na jeziku, kar so se odprle vrata in v sobo je skočil na pol obril Tomaževc. Posavec je debelo pogledal, potem pa prasnil v smeh, ko je zagledal to pustno „maškaro“. A „maškara“ se ni zmenila; sapa je bila kakor od lokomotive in le težko je spravil iz sebe:

„Oče Posa — vec, nikar se ne prena-glite. — Poprej dobro premislite, potem šele govorite! — Jurjavec ni nič boljši kot pa Tomaževc in vaši Francki se bo pri meni boljše godilo. — Jurjavec roji le 50 vatlov platna, 4 plečeta in en pitan koštrun po glavi; jaz pa bi rad vašo Francko samo zato, ker ji res dobro hočem.“

„Sebi dobro hočeš, sebi; kaj ne tisočak ti diši!“ mu je jezno zabrusil Jurjavec.

„Ljuba moja, dekle ne dobi ne plečet, ne platna, ne koštruna, še mazj pa kaj denarja, saj sem suh kakor poper“, je podučeval Posavec.

In snubača — ne vem ali kronc ali dekleta — sta razložila Posavcu vso stvar.

„Draga moja“, in oče Posavec so naredili tako grozovito moder obraz „vajina snubitev je za našo hišo res velika čast; takim snubcem pač rad prepustim dekle, saj bo gotovo sama vesela in zadovoljna, da dobi tako premožnega in zraven tako „dobrega“ moža. Težko je izbirati; mislim, da mi ne bota zamerila, če prepustim to dekliču. Sama naj izbira . . .“

„Prosim, potrpite še nekoliko in posodite mi za ta čas britev“, prosi Tomaževc.

„Jaz mislim, da bi bilo najboljše, če se najprvo sami med seboj zmenimo“, je menil Jurjavec.

„Ja, ali se hočeta za Franco stepsti.“
„Srečkati“, je popravil nekako boječe Jurjavec.

„S tem nisem zadovoljen“, se upira Tomaževc, „pri igri imam vedno smolo.“

„Srečkati bi ne bilo napačno“, modrujejo oče Posavec, seveda s čudno „resnim“ obrazom, „ako bi ne bila igra krivična, ker eden zgubi vse, drugi pa vse dobi. Kaj pa, ko bi se kako uglihala? Jaz bi mislil tako-le: Kdor izmed vaju potegne pravo srečko, dobi dekle, a mora drugemu odstopiti plečeta, koštruna in tisočak. No, ali je vama prav?“

Tomaževc se je malo popraskal za ušesi, potem pa dejal z milim glasom: „Ljubi moj Jurjavec, vedno sem bil dober človek, saj so mi že ranjki oče večkrat rekli, da imam dobro srce. Večkrat si se mi že v srce smilil pri tvojem samotarstvu; tebi še veliko bolj manjka družice; iz ljubezni do tebe ti odstopim nevesto, težko, tako težko, da se bojim, da mi srce od same žalosti poči. Stavo mislim mi boš pač z veseljem prepustil.“

Tudi Jurjavec je postal hipoma strašno mehak; z jokajočim glasom je dejal: „Ti si bil vedno moj največji prijatelj. Največjemu prijatelju pa ne morem narediti take žalosti. Prepustim ti nevesto, ti mi pa odstopi stavo.“

Posavec ni mogel nič več zadrževati smeja; sklonil se je skozi okno in se prav pošteno smejal.

Tomaževc je nekaj časa premišljeval: „Prepustim ti nevesto in pol tisočaka; daš mi samo 500 K in plečeta, platno pa koštruna.“

„Da boš videl, kako te imam neizrečeno rad“, je zmodroval Jurjavec, „mi boš dal samo 500 K, vse drugo z nevesto vred pa imej ti.“

„Tega ne smem dovoliti; potem si ti oguljufan.“

Posavec je imel dovolj. „Ne vem ali se tu za živino gliha, ali kaj? Kakor se mi zdi, je dekle vama deveta briga.“

„O ne, ne“, zagotavlja Jurjavec, . . . „oče Posavec, dajte mi vašo hčer; varovati je hočem kakor svoje oko.“

Tomaževc je slišal, kako lepo govori njegov tekmeč. Da bi ga posekal, je izbleknil: „Dajte mi Francko; pustim se zaunjo natepsti.“

„Nosil jo bom vedno na rokah“, zatrjuje Jurjavec.

„Jaz pa na nogah“, se odreže Tomaževc.

Posavec je bil že vsega sit; od samega smeja ga je že tako bolel trebuh, da se je komaj še po koncu držal. Zato je dejal trdo: „Tako ne pridemo do konca. Moj predlog je ta in ta mora obveljati: V tale žakeljce bomo dejali dva fižola — enega ribničana in enega prepeličarja; kdor potegne ribničana, tisti dobi dekle, drugi pa stavo.“

„Jaz ne srečkam; jaz tudi ne!“
Posavec se je zjezil. „Kaj mislita, da se

bota iz mojega dekleta norčevala. Alo srečkajta, ali pa vsak 500 K kazni, da bo imela dekle potem doto. Kar hočeta, eno ali drugo . . .!“

Jurjavec in Tomaževc sta bila v škripeli. Srečkati nista hotela, ker ni nobeden drugemu privoščil tisočaka in še kar je bilo zraven, 500 K pa tudi ne plačata; rajše se dasta na pol ubiti — Jurjavec se je splazil k vratom in smuk in še enkrat smuk — in snubača sta letela še bolj kakor bi jih veter nesel, Posavec pa je še zavpil za njima: „O, saj tistih 500 K vama ne bo odpuščenih!“

Pri Posavcu so se smejali, da so se stene tresle. Ko se je on nekoliko pomiril, je šel naravnost k „Zvitemu rogu“ in sedaj so se smejali tu, da bi človek mislil, da se vsi znoreli.

„Kakšen naj bo konec tega špasa?“ je dejal Kosmatarjev. — — „Jo že imam.“

Drugi dan pa je bil na zidu krčme pri „Zvitem rogu“ nabit listek z nasledajo vsebino:

Zakrament sv. zakona želita prejeti:

Ženin: Jurij Stiskač, celozemljak, zak. sin i. t. d.

Ženin: Tomaž Skopuh, celozemljak, zak. sin i. t. d.

S tem se naznanja, da sta tem potom oklicana z dovoljenjem slavnega c. kr. ok. glavarstva in škofovstva v prvič, drugič in tretjič.

Če bi morda kdo slučajno zvedel kak zakonski zadržek, naj ga pove Matevž Pustu v krčmi „pri Zvitem rogu“.

Obupno dejanje očeta. V Berlinu je nedavno ustrelil trgovec Ackerl svojega 4letnega sina v sobi nekega berlinskega odvetnika, potem pa še sebe. Ackerl se je poročil pred 5 leti. V zakonu je imel 2 otroka: 4letnega dečka in 2letno deklico. Pred nekaj meseci pa je vložila njegova žena tožbo za ločitev. V sredo se je v tem razpravljalo v pisarni dotičnega odvetnika. 4letnega sinčka bi moral oče pustiti materi. Nesrečni oče je prosil pisarniško osobje, naj ga en čas pusti samega z otrokom v sosedni sobi, kamor sta šla oče in sin. Nekaj časa je osobje še slišalo smeh otrokov, potem je postalo tiho, nato sta počila dva strela. Preplašeno osobje plane v sobo in najde očeta mrtvega, deček pa je umrl med vožnjo v bolnico.

O Egiptovskem mostu, ki se je v Peterburgu podri, ko je šlo čezenj rojstvo, pravijo strokovnjaki, da je bil tako slabo zgrajen, da so ga mogli prepustiti prometu le po zanikrnosti. Zgradil ga je l. 1827. inženir Hristianovič. Takih zgradb je v Peterburgu baje še več, zlasti Panteljevski most, ki bo tudi enkrat v Novo padel.

Razgled po domovini.

Našim naročnikom! Ker je še vedno nekaj takih, ki naš list prejema, a naročnine za letos še niso poravnali, zato jih danes še enkrat uljudno prosimo, naj prav v kratkem pošljejo ali 1 K 60 v, ali pa na „Domoljuba“ zapišejo: nazaj, se ne sprejme! Povsod je red potreben, tako tudi v našem upravnistvu.

Dr. Zitnikov govor priobčujemo danes na čelu svojega lista. Iz njega izprevidimo, da se trudijo naši poslanci resno za ljudstvo. Njegov govor je imel že tudi precej uspeha. Po njegovem in njegovih tovarišev vestnem prizadevanju dobi kranjska dežela precejšen znesek za ponesrečene kraje. Tudi to je dosegel, da se je Kranjska prištela med dežele, ki so trpele po suši. To prizadevanje je tem važnejše, ker so mu nasprotni liberalci in vlada. Zadržna zveza je lansko leto eseni brž proizvedovala po vsi deželi, kako se s sušo in zbrala zanimive podatke, ki jih je porabil tudi dr. Zitnik v svojem govoru. Par notranjskih liberalcev bi bilo pa rado kriginjo sena porabilo za svoj žep. Po nekaterih krajih so liberalci pokupili sena, kar so ga mogli dobiti. Hoteli so ga prodati izven dežele. Ministerstvo je pa splošno preovedalo izvažanje sena, ker se ga je doma premalo pridelalo. Liberalni špekulantje so si hoteli pomagati; oblezli so deželno vlado in kmetijsko družbo, ter tam prosili, naj se poroči na Dunaj, da na Kranjskem ne manjka krme, da suša ni napravila znatne škode, in da se torej sme seno izvažati. Deželna vlada je vprašala kmetijsko družbo in ta je res odgovorila, da na Kranjskem ne manjka krme. Na Zadržno zvezo se vlada ni obrnila. Dobila je torej odgovor, ki ga je hotela. Par špekulantov je potem takem s pomočjo vlade in kmetijske družbe provzročilo, da na Dunaju pri ministrstvu niso dobili resničnih poročil in da Kranjske niso prišteli po suši oškodovanim deželam, torej si tudi niso naklonili nobene podpore. O pravem času so zvedeli naši zastopniki o ti umazani reči in so jo — preprečili. Kadar koli še zine kak liberalci o tem, da obstrukcija v deželnem zboru žre podpore, vrzite mu to umazanijo v zobe. Zdaj vemo, kje je žlindra.

Vojska na Dačnem Vzhodu. Vsebinska 12. snopiča: Kuropatkinov generalni štab. Japonske nesreče na morju. Lov na mine. Ljudstvo in vojska. Steselj. Bitka pri Kinčovu. Slike: Aleksandra, ruska carinja. — Ruski car Nikolaj II. — Carski grad Kremlj v Moskvi. Admiral Vitheft. Ruski zdravniki in častniki pri počinku. Car Nikolaj II. blagoslavlja vojake pri od-

hodu na bojišče. Ruski koledniki. General Steselj. V Port Artur dovažajo proviant. Generalmajor Fok, poveljnik 4. sibirske strelske brigade v Port Arturu.

Čebelarški shodi bodo dne 19. februarja v Škofji Loki v gostilni gospe Ane Guzelove in dne 26. t. m. v Ribnici v ljudski šoli. Začetek shoda v Škofji Loki ob 3. uri popoldne, v Ribnici ob pol 4. uri popoldne. Čebelarji, pridite mnogoštevilno, važne čebelarske zadeve se bodo obravnavale!

Gorenjske novice.

*** Iz Tuhinjske doline.** Vsled okružnice deželnega odbora z dne 14. septembra 1904. št. 5114. so bila vsa županstva opozorjena, da naj se pri sklepanju proračunov vpošteva določilo § 81. občinskega reda, po katerem se občinske naklade na pivo in žgane opojne pijače lahko na več let sklenejo. Take naklade so res vsa ona županstva sprejela, ki imajo kaj smisla za blagor davkoplačevalcev.

Tudi v Zgornjem Tuhinju je županstvo predlagalo to naklado, pa par kričačev je vso stvar razbile in odborniki „kimovci“ so pritrdili, da se je ta stvar opustila, ker tudi sami radi to volko srkajo in niso pomislili da ima občina na novi šoli še okoli 7000 gl. dolga, ker bi jim bili ti dohodki le v korist. — Nikjer pa bi ne bila ta naklada na opojne pijače tako na pravem mestu kakor v občini Šmartin ki je v središču cele doline. V Šmartinu so 3 gostilne in zraven še dve prodajalnici, ki trgujeta s špiritom, ki vso okolico 6 občin zalagajo s to pijačo. Tudi v Šmartinu so odborniki z županom vred to naklado sebi in nekaterim žganjarjem na ljubo odklonili in rajši naložili davkoplačevalcem naklado po 50% na vse direktne davke, kakor pa bi frakelj žganja za 1 kr. podražili. Šmartinska občina je kupila hišo za cerkvenikovo stanovanje, katere župnija sedaj ni imela in ima že zaradi tega občina mnogo stroškov, kateri bi se pa s to naklado lahko v enih letih poplačali, ne da bi jih davkoplačevalcem nalagali. Ako je občina kupila hišo za cerkvenika katere je bilo res potreba, moral bi občinski odbor tudi preskrbeti, kako se bode denar dobil, a odbor ne ve in tudi noče drugih dohodkov, kakor z naklado na direktne davke. Kaj se hoče, ker se pa odbornikom žganjarji bolj smilijo ako bi jim žganje podražili, kakor davkoplačevalci, ki težko plačujejo. Naj pa kdo reče da Tuhinjci niso napredni, če drugej

ne saj pri nakladah na direktne davke, ker jih rajše plačujejo po 50% kakor po 20%.

*** Iz Crnega Grabna.** Od vseh vetrov slovenske zemlje berem novice v „Domoljubu“; no, in dragi bralci menim da Crni graben tudi poznate, če ste le katerikrat priromali k sv. Valentinu na Limbarski gori. Z enim Moravčanom sva se zadnjikrat menila, da smo v našem kotu najbolj zaspáni. Moravčan mi pravi, da v moravški dolini dobro napredujejo, „vi v Crnem grabnu“ — pravi naprej — „ste pa še ravno tam, kakor takrat, ko so rokovnjači Francoze pobijali.“ Seveda me je to tako vzdignilo, da sem mu je najprej z moravskim mačkom zagodil, potlej mu pa rekel, da imamo pri nas same katoliške župane, moravsko doline smo pa hodili mi trebit pomagat. Mi imamo v Blagovici rajfajznovko, v Moravčah pa se je preoblekla v liberalno suktno. Tako sem si malo neveljo ohladil. Ko sem pa bral v „Domoljubu“ kmečko pismo in pa o kancliji in o ljudstvu, sem prijel za pero, ker v Crnem grabnu nečemo biti zadnji. Kaj naj pišem, kie naj začnem? Na Brdu! tam se začne Crni graben, tam imamo tudi davkarijo in kanclijo, kar vsak kmet prav dobro pozna. Kanclija, kanclija! Kar iz glave mi nočejo besede v predzadnjem „Domoljubu“: „Potem bi uradniki vedeli, da so oni zavoljo ljudstva, a ne ljudstvo zavoljo njih. In šele to bi rešile naše državo.“ Mi imamo se taj novega g. sodnika. Za Zmazca se piše. Kaže da bo. Saj bomo pa tudi hitro zadovoljni, ker prednik Pekó! bi se bil moral pisati Pekó!. Pa je prišel po opravkih enkrat neki kmet na Brdo k sodniji. In tega je začel, kakor večinoma vse, prav silno nabirati, češ da je pijanec in ne vem kaj še vse. Ta mu pa pravi: „Gospod sodnik, ali ste zato tukaj, da me zmerjate? To je bilo pa še le grmenja!“ „Ker pri Vas nič ne opravim, grem pa v Ljubljano, saj vem, kje so Vaši višji. Z Bogom! Ker vsemogočni šlibar S. ni mogel kmeta pregovoriti, naj gre nazaj, se je sodnik rad ali nerad uklonil. Ta, sam na sebi ne ravno najboljši kmet, pa je res dobro vedel, česar mi ne vemo, da je namreč uradnik zaradi kmeta, in ne kmet zavoljo njega. Pa tudi res! Kde pa nosi denar v davkarijo, kjer ti gospodje vsak mesec svoje lepo plačo vlečejo? E, kanclija je dobra šola za nas; samo če si dalj od nje, bolje je zate!

Zato pa še nekaj z Brda! Koncem lanskega leta smo volili nov cestni odbor za

naš okraj. V njem sta se znašla kar dva uradnika. Meni negre v glavo, kaj ima uradnik opraviti v odboru za naše ceste, ki jih mi plačujemo in mi rabimo. Pa še več! Za načelnika je izvoljen uradnik, davkar Mazuran! Veste, z našim cestnim odborom so bile že čudne komedije. Dvakrat je veliko denarja manjkalo in je bilo vse v neredu. Svoje dni je bil tudi bivši drtijski župan Hušnikar načelnik. Letos pa ga niso ne njegovi liberalni tovariši volili, ne deželni odbor imenoval. Oče Hušnikar nimajo sreče. Dosedanji načelnik Majlič z Vira je res dobro skrbel za ceste, in nasledniku je zapustil močno blagajno. Župani v našem okraju so povečini dobri možje naše stranke. Toda manjka jim samozavesti, ponosa; mislijo, da so podložni služabniki uradnikov. Kak svet strah imajo ob uradnih dnevih pred okr. glavarjem, in v čast si štejejo, ako smejo občevati z uradnimi slugami! Le tako morem razumeti, da so volili cestni odborniki uradnika za načelnika, kakor se jim je iz kanclije ukazalo. Slovenski župani! Ne več tako!

Le pogledite, zdaj, ko sem začel pisati, bi pa napisal kar za celi „Domoljub“; ej spaša, pa sem se tako težko pripravil! Za enkrat naj bo dosti, da mi ne boste preveč črtali, bom videl, če bo to prišlo natisnjeno, utegnem še kaj napisati. Le nekaj še! Tam okoli Brda kje bi bila potrebna posojilnica, odkar ni več liberalne Mlakarjeve. Seveda bo morala obsteti za kakih sto procentov znižati! Moj tovariš v 1. številu „Domoljuba“ se piše za Podpečana. On je moj sosed iz Podpeči nad Lukovico. (?) Jaz sem pa Vaš Podlimbarski.

* **Moravske novice.** Moč an veter smo imali večkrat pretečeni mesec. Napravil je precej škode. Zlasti je vihar divjal po moravskih hribih, kjer je silno raztrgal strehe in ruval drevesa. Prevrnil je tudi nekaj kozolcev. Taki viharji so po zimi pri nas pač nekaj nenavadnega. — Občnini zbor je priredilo 29. m. kat. izobraževalno društvo v Moravčah. Izvoljenih je zopet večina starih odbornikov. — Preroškega duha imajo naši liberalci, to pa moramo priznati. Ko se je lani pri nas ustanovilo izobr. društvo, je dopisnik v „Narodu“ v visoko olikanem liberalnem tonu kar naprej napovedal pogin našemu društvu. Mi smo res radovedni, kdo neki jim je vdihnil take preroške ideje. Najbrž rojenice... Junaško naprej koraka naše izobraževalno društvo. Na občnem zboru je pristopilo k društvu zopet lepo število novih udov. Kakor je razvidno, je naše društvo pravi trn v peti našim liberalcem. Marsikteri dopis so posvetili lansko leto v umazanem „Narodu“ našemu društvu, toda mi nismo na nobenega odgovarjali. Lahko bi bili sicer

marsikaj napisali o naših po svetu toli slovečih liberalcih, ko bi se nam bilo zdelo vredno; toda kaj neumno bi bilo odgovarjati na dopise onim, ki znajo le po liberalnih časnikih kazati svojo koražjo. — Naši vrli volilci so pa izvrstno odgovorili na napade „Slov. Naroda“. Pred leti se je pisalo v „Narodu“: moravska dolina je narodno napredna. Možje pri zadnji obč. volitvah so pa rekli: ni res! In padla je lani v jeseni slana in liberalna moč je bila do cela razdjana, katere jim pa niso mogle ohraniti vse oslarije „Slov. Naroda“. Pri tem pa ni bilo treba prelivati krvi, kakor so govorčili naši liberalci. — Novo prodajalno smo dobili z novim letom v Moravčah. Tako imamo v našem trgu že sedem prodajalnic. Toraj dobro misleči farani! Ne zabite za današnje čase tako važnega gesla: „svoji k svojim!“ Zato kupujte odslej le pri svojih somišlječih trgovcih. Proč pa od prodajalnic, po katerih se valjajo umazane liberalne „Cajterge“.

* **Iz Loma.** Pri nas imamo krasno cerkev sv. Katarine, ki je bila nekdanj romarska, farna cerkev. Imamo tudi štiri zvonove, ki glasno pričajo, kako so se poprejšnji vrli možje prizadevali za čast svoje fare. A sedaj pa, ko vse napreduje, naša občina vedno bolj peša. Minulo je že tri leta, odkar so nas zapustili blagi duhovni oče. Željno smo pričakovali zopet dušnega pastirja, posebno oni, ki so oddaljeni nad poldrugo uro od fare. Pa ker manjka duhovnikov, dosedaj še nismo tega dosegli. Zato smo se posvetovali, da bi zopet napravili faro. A našemu županu je bil duhoven v Lomu trn v peti, zato k vsemu temu drži križem roke. Spomladi je bil ogled za ustanovitev šole; pa tudi te nismo dosegli zavoljo župana in njegovih svetovalcev. Bog daj za nas boljših časov, ko bodo naši zvonovi zopet veselo zapeli in se bo naša cerkev imenovala „farna cerkev sv. Katarine“!

* **Mlada tatica** je Marija Bucek z Bleda. Že pred par meseci je vlomila na Bistrici v cerkev, odtrgala dve nabiralni pušici in ju odnesla. Te dni so jo zasledili. Tatica je stara šele 13 let in je znana zaradi tatvine.

* **Ogenj.** V Bohinjski Bistrici je zgorel posestniku Štangeljnu blev in podstrešje hiše. Živino so komaj otehi. Sestrama posestnika je zgorela skoraj vsa obleka. Kako je ogenj nastal, se ne vé. K sreči je bilo po sosednih strehah obilo snega, da se ogenj ni razširil.

* **Potresni sunek** so čutili v Bohinjski Bistrici 3. t. m. ob 8. uri 35 minut. Trajal je 5 sekund in je bil zelo močan.

* **Uboj.** Laški delavec Molinari na Obernah je pretepal svojega 14letnega brata. Neki Hrvat ga je svaril, naj ga ne

pretepa. To je pa Italijana tako razjezilo, da je s sekiro skočil proti Hrvat, ki pa Molinariju vzel sekiro iz rok in ga tako nasekal, da je Molinari vsled ran umrl.

* **Otvoritev** nove železnice bo, ko kor se čuje, meseca oktobra; vsaj proglašeno je pri predoru na Hrušici še veliko delo. V predoru sedaj kopljejo samo od kranjske strani, od kranjske strani delajo v moravski samo oboke. Na mestu, kjer se je zgodila nesreča meseca novembra m. l. ona velika nesreča, so napravili zid, da ne more nagajati druga ljena voda. Delo v predoru v Bohinjski Bistrici gre h koncu. Delavci sedaj trmoma zaluščajo Bistrico in se večina delavcev seli na Oberno, kjer dobijo delo v predoru. Tu ne potrebujejo smodnika, le manj dinamita, ker je hrib peščenec. Treba ga je izkopavati in z močnim tramovjem podpirati. Delo je počasno in nevarno.

* **Velikanska razstrelba.** Kamenolomu na Laškem Rovtu so napravili v Rovu dve razstrelbi, v eno so položili 1000 kg, v drugo 1300 kg smodnika. Elek plodirala je samo prva razstrelba in je padla s tako silo v zidano steno, da so leteli velike skale do 500 m daleč. Precej velika skala je padla na hišo Lovrenca Jerala, ki je poškodovala streho, druga pa na sani Mera, cingerja iz Bistrice ter jih polomila. V gozdu pod kamenolomom je drevje zelo poškodovano.

* **Veselico** je priredilo dne 5. t. m. izobraževalno društvo na Breznici. Predstavljali sta se burki „Krčmar pri zvonu“ in „Ne išči vruga“. Vsa čast igračem in pevcem!

* **Zabaven večer** z igro, tanzom, ranjem in petjem napravi „Katol. delavsko društvo“ na Savi pri Jesenicah pr. bodočo nedeljo, dne 19. t. m. Vprizorila se bo šala igra „Za letovišče“. Kdor se hoče estati pošteno nasmejati, naj pride k veselici.

* **Poročil** se je v Kranjski gorji Makso Razinger iz znane rodbine Podpečanom z g. Minico Mrak. Naj bi bila nova hiša prava krščanska, slovenska hiša. Cestitamo!

* **Od Sv. Duha pri Škofji Logi** se nam poroča, da se za pustne dni tam vidita dva norca, podobna onima drevom, o katerih je zadnji „Domoljub“ pisal po naslovom: Za 30 vinarjev. Vadita se, kaj bi uprizorila igro: „Sraka in pavje petje“. Zanimanje je veliko; pravijo, da bodo stroški veliki.

* **V Št. Gothardski župniji** je bil v štirih tednih pet mrličev; najstarejši je bil Jožef Ferme, doma na Limovčah, star 86 let. Lani je še drva sekal, zdaj je njegova podrlo.

* **Umrli** je 2 svečana č. g. Janez Žeznikar, beneficijar v Šent Vidu pri Brdu. Rojen 15. maja 1820. v Cerkljah na Gorenjskem, je deloval v Št. Vidu skozi 25 let ter bil delaven prav do zadnjega. Pogreba se je vdeležilo 10 duhovnikov in nebroj ljudstva.

* **V Goričah** smo 28. januarja pokopali eno izmed najblažih žen goriške fare, Ano Reboli, staro 87 let, znano daleč po Gorenjskem. Naj v miru počiva globokoverna mati!

* **Pijan od žganja zmrznil** je na poti od vasi Mlake proti cerkvi sv. Valentina Alojzij Gotnar, star 13 in pol leta. Žganje in tobak sta ga tako omamila, da je obležal v snegu in zmrznil — V pijanosti pa je zgorel Jurij Strajhar v Št. Gothardu, ker se je v pijanosti naslonil na štedilnik, v katerem je gorelo, zaspal in se mu je obleka vnela. V velikih bolečinah je umrl.

* **Iz Križev pri Tržiču.** Naše katoliško izobraževalno društvo je imelo dne 15. t. m. svoj osmi redni občni zbor. Predsednik pozdravi navzoče in jim potem v kratkih in jedrnatih besedah nariše, zakaj da še naše društvo imenuje katoliško izobraževalno, in ne napredno; nadalje jim razloži, kake dolžnosti, da ima vsak do društva. Nato sledi poročilo tajnika o delovanju društva v preteklem letu, knjižničarja o knjižnici in blagajnika o denarnem stanju. Naposled se izvoli odbor in sicer gospod Fr. Porenta, župnik, predsednik, gospod Fr. Perko, podpredsednik, g. Ignac Gradišar, tajnik, g. Fr. Kušar, knjižničar, g. Matevž Žepič, blagajnik, odborniki gg. Jožef Naglič, Fr. Logar, P. Sitar, Fr. Malj in Jožef Perko, g. Jožef Janč pevovodja in vodja tamburaškega zboru. — V ponedeljek dne 23. t. m. pa je priredilo društvo z zastavo in petjem veličasten pogreb svojemu članu g. Ivanu Tomcu, ki je umrl kot prvi mladenič katoliškega društva. Ž njim smo izgubili dobrega uda, vrlega pevca in izvrstnega igralca na odru. Lahka mu bodi zemlja! — Kakor povsodi, tako tudi pri nas mogočno gospodari influenza; ni je skoraj hiše, da ne bi imeli bolnika. Nekaj jih je tudi že pobrala neizprosna smrt. V preteklem letu je bilo pri nas rojenih 73, umrlo jih je 50. Poročenih jih je bilo 11 parov. — p. —

Dolenjske novice.

Z ribniške zemlje.

† **Zasluzeno odlikovanje.** So. draška občina je imenovala deželnega poslanca Primoža Pakiža za svojega častnega občana. Odlikovanec je to

čast tudi zaslužil, ker se je 50 let kot občinski odbornik in čez 30 let kot deželni poslanec vedno neumorno trudil in deloval za blagor domače občine. Čast mu!

† **Neusmiljena sodnija** je v Ribnici. Neki mož iz Dolenjevasi je imel odsedeti nekaj malega v zaporu ribniške sodnije. Njegova žena je med tem smrtno zbolela. Res so spustili moža za par ur domov, toda kmalu je bil za njim sodnijski sluga, ki je odvedel moža od umirajoče žene nazaj v zapor. Žena je tudi umrla. Vsakdo pa lahko vé, koliko nujnih opravkov je v hiši radi mrliča, le ribniška sodnija tega ne vé, ki je imela gospodarja vseeno pod ključem in pustila doma same otročiče. Tudi na Turškem menda ni slabše!

† **Nemško so peli** sv. Štefana dan pri službi božji v dragarski podružnici na Travi. Dosedaj se kaj tacega ni čulo. Pavel Turk, slovenski prvoboritelj na kočevski meji, stopite krepko na branik za naše svetinje!

† **„Nebeški oče.“** V začetku februarja je umrl v vasi Nebesa 81letni starček Valentin Virant. Po svojem bivališču je dobil ime „nebeški oče“, katero ime je po svoji bogoljubnosti tudi zaslužil. Dokler so ga le noge nosile, do 80. leta hodil je vsak dan in ob vsakem vremenu uro daleč k sv. maši k sv. Gregoriju. Kdor pozna slemenska pota in zimske snežene zamete, mora občudovati gorečnost pokojnika. Upati je, da se raduje pri Njem, čegar ime je imel na zemlji.

† **Cerkev sv. Martina v Podpeči**, ki je lani mnogo trpela vsled požara, bodo s cesarjevo podporo in s pomočjo dobrotnikov lepo popravili.

† **Par novic z Roba.** Število „Domoljubov“ in „Bogoljubov“ je pri nas z novim letom zopet poskočilo. Tako je prav! — Naša hranilnica in posojilnica je imela preteklo leto nad tristo tisoč kron prometa. Čistega dobička je nad tisoč kron. — Nesrečna smrt. Na Hrvaškem v šumi je ubil hrast 19letnega mladenča Franceta Comperman iz Kravave peči. Bil je na mestu mrtev in je pokopan v župniji Bizovec. „Smrt pobira, ne izbira.“

† **Na svoje velike želodce so ponosni** nekateri ribniški liberalni velikaši in jih bašejo za stavo vpricho občinstva v gostilni. — To niti živinsko ni, kaj li človeško!

† **Sodraški lov** je bil na dražbi prodan za 1135 K. Kupila ga je ortneška grajščina. Od zadnje dražbe je poskočil za 689 K. Lep dobiček za občino, ako se bo pa streljalo v toliki meri, da ne bo divjačina delala škode, bo pa dobiček še večji.

† **Nečloveški sin** je imel svojega

88letnega očeta zaprtega v svinjaku, ki se je nahajal v živinskem hlevu. Šele bližajoči orožniki so rešili očeta iz tega nedostojnega bivališča.

† **Fantje, po žganjih in štrukljih!** Vojaški nabor bo v Ribnici 8. in 10. aprila, v Laščah pa 11. aprila. Kdor hoče biti „tavblin“, naj pridno zajema, dokler je čas.

† **Gora pri Sodražici.** Tu imamo nekega Antona Pr..., ki močno žaluje za „Rodoljubom“; v tolažbo širi med svojimi vrstniki umazani „Slov. Narod“; če se ne loti kakega boljšega posla, ga bo treba malo občutneje potipati.

† **Iz Velikih Lašč** se nam poroča: V pretečenem mesecu smo imeli v dveh dnevih kar tri mrliče. Umrli je Janez Skulj z Griča, star 39 l., Stefan Zakrajšek iz Adamovega star 74 let in Janez Prijatelj iz Spodnjih Kališč, star 86 let. Naj počtvajo v miru!

† **Težki prešiči.** Janez Sadnik v Podstenah pri Ribnici je prodal dva pitana prešiča jorkširske pasme, ki sta živa tehtala 1050 funtov. Pri dotičnem posestniku se dobi naprodaj še nekaj mladičev te pasme.

Iz litijskega okraja.

† **Litijske novice.** Za porotnika je izžreban za leto 1905. tukajšnji trgovec g. Karol Bergmann. — 21. in 22. marca bo nabor v Litiji. — V Gradcu pri Litiji je Rudolf Pogačnik udaril s sekiro Franceta Campare. Dobil je zato 15 mesecev težke ječe. — V torek (7. februarja) je izbruhnil v tukajšnji predilnici velik štrajk. Skrajno surove razmere so prisilile delavce in delavke, da so popustile delo v tem sicer skrajno neprilicnem času. Povod je dalo to, da je delavca Tomažiča neki nadzornik pretepal. No, tepež je bil tako v tej fabriki na dnevnem redu. Za vsako stvar so bili delavci tepeni in za najmanjšo napako so bili pri plači kaznovani. Dolgo časa so delavci prenašali te neznosne razmere, nazadnje je vendarle potrpežljivost prejenjala. Že desetletja trpi delavstvo najgorio sužnjost. Mi sicer ne očitamo toliko podjetniku samemu g. Schwarzu, a glavna krivda zedene mojstre, ki pretepajo ljudi tako kakor nekaj korporali soldate. Delavci, ki so bili edini, so dosegli le majhen uspeh, namreč, da se odpuščeni delavci nazaj vzemo. Sprejelo se jih je dvajset; štirje — med njimi Tomažič so odpuščeni. Tej tovarni — iz rimskih suženjskih časov — hočemo odslej posvetiti več pozornosti. 10 februarja so začeli delavci spet delati, ker se jim je milostno obljubilo, da ne bodo več tepeni.

† **Na Savi** je bila pokopana 27. januarja gospodična Marija Berdajs, hčerka graščaka g. Friderika Berdajs, ki je umrla na očetovem gradu poleg Celja.

† **Smartinske novice.** Tukajšnji učitelj g. Karol Piki je postal nadučitelj v Mirnipeči. Cestitamo. — Brez licence so plesali dné 22. januarja do 5 zjutraj pri Michelčiču Mislili so, da so še v starem letu, ko ni bilo treba nikjer nobene licence. Nekaj bo treba plačati, pa bo dobro. — Za porotnika je izžreban tukajšnji tovarnar g. Franc Knašič. — V socialno demokratski gostilni Dolinškovi se je nastanila papežinja Ivana iz petega stoletja. Ljudje jo hodijo gledat.

† **V Kresnicah** je dobila službo poštna upraviteljica Ana Kržišnik. Drugih novic v Kresnicah ni.

† **Sv. Križ pri Litiji.** Dne 7. svečana sta obhajala slovesno zlato poroko Jožef in Honorata Pejte s Kamnega vrha. Oba sta zdrava in čvrsta. Ker je bila ta slovesnost nekaj posebnega za naš kraj, zato je bila cerkev napolnjena ljudstva. Bog obrani vrla zakonska še mnogo let!

† **Iz Hotiča.** 22 let in dva meseca neumorno delujoči gospod župnik Matija Absec je nevarno obolel in vložil prošnjo za stalni pokoj. Priporoča se okoličanom, kjer je toliko let služboval in deloval, v molitev!

Dobrepoljske novice.

† **Zadnji semenj** dne 17. januarja je bil dobro obiskan. Bila je prav živahna kupčija; prignali so mnogo lepe živine. Prišel je bil tudi Nmec, ki je kupil več vagonov lepih krav in volov. Plačevalo se je dobro čez in na vago.

† **Mráz je vodo posušil** po nekaterih vaseh tako, da so jo zadnje dni vozili iz Podpeške jame. Pred nekaj leti se je govorilo, da se napravi vodovod. Potreben bi bil ne samo poleti, ampak tudi po zimi, — a ostale so le pobožne želje.

† **S pogorišča v Podpeči pri Dobrepoljah.** Rane požara, ki je minulo leto pokončal vas Podpeč in cerkev sv. Martina, še niso popolnoma zaceljene. Podrta poslopja so se dvignila iz razvalin le za silo, kajti primanjkovalo je stavbenega materiala in delavnih moči. Posrečencem je čas hitro minil in s popraviljanjem se je moralo hiteti, ker zima je stopala pred duri. Veliko so pripomogli z vožnjo sosedje iz okolice; bodi jim prisrčna zahvala! Darovi, ki so prihajali iz slovenskih župnij in od posameznih rodoljubov, so se primerne razdelili in dotičniki so z hvaležnim srcem podpore sprejeli. Spomladi se bodo stavila še druga gospodarska poslopja. Stavbno gradivo se vedno pripravlja in dovaža, a mnogi si ne morejo vzdržavati pripravne uprežne živine, ker ni krme; ista je večinoma zgorela. Predno bodo postavili vsa gospodarska poslopja, se bodo morali nekateri znatno zadolžiti. Pričakujemo tudi državne

podpore. Ostrešje za cerkev in zvonik je izdelal tesarski mojster Ravnikar v Domizlah. Cerkev je pokrita zdaj le za silo. Zvonove smo popravljene dvignili na svoje mesto v zvonik 8. decembra m. l. Nove oltarje smo imeli vže izdelane, sreča je bila, da jih nismo pred požarom postavili v cerkev, ker bi bili gotovo pokončani. Sedaj so še pri podobarju Jontezu v Laščah. Da bo de mogoče primerno popraviti in dostojno prenoviti cerkev, prosim blagih src milih darov.

† **Občinske volitve** bomo imeli v občini Videm. Minulo je vže tri leta, kar smo odslovili liberalčke od občinskega gospodarstva. S svojim „uzornim“ gospodarstvom so pustili toliko dolga, da ga v treh letih nismo mogli poplačati, dasi so bile občinske naklade po dvajset in več od stotkov in varčevalo se je na vseh koncih in krajih; a občinskim možem bo treba še nadalje dobro „šparati“, da poplačaje liberalne dolgove, ali pa — v Ameriko. Na to bodi pripravljen, kateri želi biti na novo občinski odbornik — če ne . . . se ne bo „shajalo“.

Maršal Ojama.

Belokranjske novice.

† **Umrl** je 29. januarja na Trbišju v semiški župniji obče spoštovani posestnik Štefan Jakša, po domače „Kolpar“, star 64 let. Boril se je proti Italijanom pri Kustoci l. 1866. in deloval je kot obč. odbornik semiški celih 30 let. Bog mu daj duši lahko!

† **Na Štrekljencu** v znani gostilni ni vse v redu — je poročal že pred kratkim „Slovenec“. A Starihovka se za vse to nič ne zmeni. Županstvo semiško, kje si? ko ste se možje vendar odločno izrekli proti takim nerodnostim! Bog odnesi Starihovko v Ameriko, sicer nam skvari vso mladino. Ni je norosti nad žensko norostjo!

† **V Starem trgu pri Kočevju** imajo enega človeka, ki prodaja tudi surovosti, katerih se nabere iz umazane cunje „Naroda“. Čudno, da ta možic same laži „Narodove“ tako izborna prežvekuje, ali ne bi bilo pametnejši, da bi on molčal ali k

večjemu pripovedoval ljudem, koliko mu je bilo nedavno prisojenih rad njegove neolikanosti?

† **Jeza** tare nekatere liberalce radi vrlih naročnikov na „Domoljuba“! Mi se pa smejemo onim liberalnim frajlam, — niso pa seveda vse enake — ki raje bero umazano „Narod“ nego pošteni za tom se boreči „Domoljub“. Prav je, da se je oglasilo veliko število „Domoljubovih“ naročnikov. Na Belokranjsko jih pride veliko število. Najbolj se odlikuje vas Lokvica v metliški lani, ki jih ima do 30. Le tako po pošteni pot naprej!

† **Pogovor.** Jure: „Marko, ali znaš več, kdo je ovi, ki bi moral sam priti v luknjo, pa drugim grozi, da bodo prišli v nje?“ Marko: „Baš ne vem natanko, ali zdi se mi, da morajo biti ovi ljudi pri l. dol. posojilnici, ker o tej je govoril zadnjič neki brkast človek v Metliki, da je vse narobe tam. Mogoče, da bi on moral priti v luknjo ali pa tisti, ki z njim vred piše pri eni mizi in zraven tudi v cajtenge maže.“ Jure: „Bo pač tako, saj bi še kdo drugi tudi prodal duše za denar in „kšeft““

† **Tifus in pa influenza** sta bila v tem mrazu gospodarja v raznih vaseh na Bolokranjskem.

† **V Ameriko** še vedno silijo ljudje iz Belokrajine. Zakaj? Glavni vzrok je, ker smo tako zaprti od sveta — brez železnice, da ne morejo spraviti svojih pridelkov v denar. Kdaj se bo že kako oko ozrlo na to pozabljeno pokrajino?

† **V Dragatušu** se je lepo razvila slovesnost blagoslovljenja zastave dekliške Marijine družbe. Prihitali sta tudi družbi iz Starega trga. Počasi in odločno naprej do boljših časov!

Iz Velike doline.

† **Požar.** Dne 14. jan. ob 10. uri po noči je nastal v naši fari na Ponikvi ogenj, ki je uničil M. Pangeraču hišo in gospodarsko poslopje z živežem in obleko vred. Zgorel je tudi blizu stoječi hram posestnika M. Bajsa, v katerem je bilo čez 40 hl. vina, ki je vse po tleh izteklo. Škode ima pri okrog 3000, drugi pa nad 2000 K. Zavarovan ni bil nobeden. Vzrok ognja neznan.

† **Za družbeno zastavo** ima tukajšnja dekliška Mar. družba nabranih le 100 K. Seveda to še ni dovolj. No, pa polagoma bo že šlo. Saj tudi Rim ni bil v ena tednu sezidan.

† **Novega učitelja** smo dobili pred kratkim v osebi g. Jožefa Pečnika, doma iz Cerkelj na Dolenjskem. Želimo mu mnogo uspeha v šoli!

† **50 letnico Brezmadežnega Spočetja** so naši mladeniči proslavili s tem, da se jih je oglasilo za Marijino družbo.

ki se je hotela za nje ustanoviti, tako ogromno število, da vsled tega ni bilo mogoče nobenega sprejeti v njo. Saj se razumemo!

† **Mokriška grajščina**, nekdanja bogata in bogata, a že precej časa do grla zadolžena, vedno bolj propada. Najprej so izpraznili obširne pa vzorne hleve, v zadnjem času so pa mahnilo po zemlji, katero prodajajo na drobno kos za kosom med naše ljudstvo. Res, vsaka stvar ima enkrat svoj konec.

† **„Pismo iz Velike doline“** bo letošnjem „Domoljubu“ večkrat izšlo. Prišlo bo različne stvari, ki se bodo zgodile v naši fari. Za to bo skrbel dolinski pisar, ki mu ni v tej reči lenobe mar.

Iz raznih krajev Dolenjske.

† **Iz Zatičine** se nam poroča: Imenitne goste smo imeli 40. januarja v našem samostanu. Ta dan je namreč obhajal mil. gospod opat svoj god. Počastil ga je vojvoda meklenburški Pavel, ki stanuje v gradu Wagenperk pri Šmartnem, novomeški prošt dr. Elbert, frančiškanski provincijal iz Ljubljane in mnogo drugih gg. duhovnov iz majske dekanije, ki so imeli tu konferenco. Prva Marijina hči iz naše dekliske družbe je stopila te dni v zakon, namreč Frančiška Zupančič iz Male Dobreve. Sosestre so jo spremile k oltarju ter zapele tako dobro pred sv. mašo in po maši znano poročno pesem za Marijino dekleta. Tako pepe poroke še nismo imeli v Zatičini, delali so stari ljudje. — Sv. Blaža dan je bila naša prostorna samostanska cerkev polna pobožnega ljudstva. Od daleč so prihitali ljudje, da so prejeli Blažev blagoslov, katerega je delilo pet patrov.

Notranjske novice.

— **Iz Cerknice.** Kaj je s konsumom v Cerknici? Pred kratkim je prišel „Narod“ novico, da je cerkniški konsum propadel, da je „bankeroten“. Seveda on to ne iz „zanesljivega vira“. A najbolj zanesljivi vir je „Zadružna zveza“, ki je na zahtevo Lavrenčiča uvedla natančno revizijo vseh trgovcev v Cerknici in dognala, da konsum ni imel nikake zgube. A kljub temu se na občnem zboru dne 19. t. m. namerava združiti več razlogov, zlasti ker mu mnogi udje niso zvesti, in ker je treba združno hišo preurediti v stanovanja, da se prostor plodosejše porabi. Le pridite tedaj omenjeni dan, ki imate vplačane deleže, dobite jih nazaj, obrestmi vred. Najboljši dokaz slavnostne javnosti „Narodove“ tudi v tem oziru je dejstvo, da želijo celo prodajavci „Naroda“ cerkniški trgovci konsumno zalogo kupiti.

To pa vemo res iz zanesljivega vira. To dejstvo dokazuje dvojno: da konsum nima zgube in da se liberalni trgovci boje kacega novega konkurenta, ki je pripravljen trgovino voditi naprej na svojo firmo, in kateremu bo ljudstvo brez dvoma konsum prepustilo, ker je zagotovljeno, da je bo dotičnik varoval pred samovoljnimi cenami liberalnih trgovcev. To je resnica o cerkniškem konsumu! Zato pazite obrekovavci konsuma, da vam vaši dolgi jeziki ne bodo povzročili neprijetnih posledic pred sodnijo.

— **Zlata poroka.** Jakob Kunc in Marija roj. Tršar sta obhajala dne 6. svečana svojo zlato poroko. Oba še čvrsta sta korakala na čelu svojih otrok in vnukov ter 17 parov povabljenih svatov v cerkev svetega Nikolaja v Dol. Logatcu, da pobožno Boga zahvalita za vse milosti in dobrote. Ljudstva je bila natlačeno polna cerkev, ker kaj takega morda še nikdo ni videl. Bog živi poštena starčka še kaj časa na svetu — po smrti jim daj pa plačilo v nebesih

Granata obležnega topa izpred Port Arturja.

— **Iz Trnja.** Naši rojaki v Clevelandu so nabrali za novi oltar v Trnji zopet 182 K. Zato se je pri sv. Trojici za dobrotnike rojake v Ameriki opravila 23. januarja sveta maša. Bog jim obilno povrni!

— **Iz St. Petra.** Tudi k nam so poslali „Notranjca“, ljudje so pa bili toliko previdni, da so ga vrgli v peč, ker vedo, v kakšnem duhu bode deloval.

— **Nov vodovod** nameravajo v St. Peterski občini napraviti iz Stranj pri Hrenovicah za Št. Petersko občino. Izvir je dosti močan, kakor je pregledala poskuševalna komisija. Samo če bodo vsi ljudje zdaj ene misli. Kako potreben je pri nas vodovod, kaže to, da nimamo sedaj zopet nič vode.

— **Slab zaslužek** so imeli letošnjo zimo Pivčani v Slavoniji. Prišli so že domu, ker dela ni več. V Ameriko jih je šlo letos s Pivke veliko in sedaj se zopet odpravljajo. Ubogi kmet, kje boš dobil delavcev!

— **Tatove so imeli** dne 26. jan. v Št. Petru ob 2 zjutraj v prodajalni g. Špiharja. Toda bili so v pravem času pregnani.

— **V Knežaku** bodo imeli nove občinske volitve.

— **Zagorci** bi radi videli, da bi jim knez Waldenburg-Schöenburg napravil cesto s Sneznika čez Zagorje, in so obljubili 5000 K podpore. Ravno tako bi radi videli Klenjani, da bi šla cesta s Sneznika čez Juršiče na Paličje. Klenjane bi veljala ta cesta 15000 K in vzdrževanje. Zato so se Klenjani pritožili, ko imajo že cesto zložno iz svojega gojzda narejeno čez Vlačno in le samo pol ure dalje, kot bi bila nova pot. A pritožba je bila odbita. Tako jih ne bode pot nič veljala. Ali ni to modro gospodarstvo?

— **Dobro bi bilo**, da se popravi cesta iz Paličja proti Trnju, da moremo Trnjani in Paličjani hoditi v cerkev po cesti in ne po kamenji. Ravno tako bi koristila otrokom, ki hodijo v šolo.

— **Šušmarji in agitatorji, proč od zadružništva!** S kakim veseljem in s kako ogorčenostjo je treščil Notranjec v svet novico, da je propadel bloški konsum. Zaman pa čakamo, da nam bo isti Notranjec, ki je tako skrben za notranjsko ljudstvo, povedal, kako grdo je propadla liberalna mlekarja v Crnem vrhu. Ker tega noče on, moramo povedati mi. — Ta mlekarja je bila liberalna, zato so liberalni listi tudi vedno pisali kako izvrstno uspeva. Kar naenkrat je pa počilo. Računi so pokazali 21.000 K izgube, in notar je poslal 96tim zadružnikom pozive, naj plačajo teh 21.000 K. Ali veš skrbni Notranjec, kako bodo plačevali? Ker nečeš vedeti, ti povemo mi. 67 zadružnikov bo plačalo vsak po 169 K 20 h; 29 zadružnikov je pa ošušmarjenih vsak za 339 K 20 h. Toda, ko bi vsak zadružnik dal le toliko! Nekateri so namreč tako revni, da tolike svote ne bodo zmogli. Česar ti reveži ne bodo mogli plačati, razdelilo se bo na ostale zadružnike. — Zakaj Notranjec tega ni povedal? Zato, ker se liberalne šušmarije morajo ljudem prikriti! Zato ima Notranjec prav, ko pravi: Šušmarji, proč od zadružništva!

— **Uredovanju Notranjca** sta se posvetili tudi dve mladi frajlici. Vemo, da bo Notranjec rekel, da to ni res. Vendar pa ostanemo pri tem že naprej, ker Notranjec to mora utajiti, ker ga je malo le še sram. — Srečen pa si, notranjski kmet, da si celo nežne frajlice belijo glavice, kako bi postal ti dober — mlekar!

— **Delavcu 2 K utrgal** je neki gospod zato, da ga je naročil na Notranjca. Tako „majarenje“ kaže, kako malo hrepeni notranjski kmet po tem srečnosnem listu.

— **V Notranjcu se bere** na str. 33 o marljivosti čebelic. Naj nam bo dovoljeno zapisati takole: Zares se mora človek učiti pridnosti od posl. Arkota. Okrogli Arko mora neumorno delati, da proda enega samega Notranjca. Pri vsakem izletu po hišah vjame komaj 1 K za enega Notranjca. Za 100 Notranjcev v potrebuje dvesto izletov. Toda, kaj pa je v Notranjcu? Šestdeset odstotkov je voda, ki pri bravcih izhlapi. — Res velikansko delo za deželnega poslanca, ki se trudi za šestdeset odstotkov — vode!

— **Akcijska tiskarna** Maksa Šebra izborna „dela“. Strojček bo od dolgega časa zarujavel, ker je ušel prvi stavec. Gospodar sam mu pa ne zna delati kratkega časa. —

— **Nad strankami** je sedaj Maks Šeber. Tako se bere med vrsticami njegovega inserata, kjer pravi, da je tiskarna rajnega njegovega brata prišla v strankarske roke. — No, sedaj še ni g. Maks nad strankami; kakor pa kažejo razmere, bo nad strankami čez par let, ali pa bo prišel celo izven vseh strank.

— **Prav žalostno je zopet zakašljaj Notranjec.** V drugi številki pravi, da Tirolec pride k pameti šele s 40im letom. V tretji številki pa že priporoča umno živinorejo pri Tirolcih. — Kdo je preje pameten...? Ta kašelj nas resno skrbi! —

— **Sol se je podražila.** Ker je Notranjec pisal v drugi številki, da mora imeti pameten človek v glavi sol, je brž Kuttin podražil to nucno reč za 1 K pri kilogramu. Najbrže je mislil, da si jo bodo vsi Notranjčevi sotrudniki nasuli v glavice. —

— **Novo podjetje.** Konsorcij Notranjca se pogaja za nakup posestva ali vsaj nekaterih parcel tam za Sovičem. Upa namreč, da se bo na ondotnem zemljišču lahko pridelalo veliko — petroleja. — Za smeh!

Iz Idrije in okolice.

— **Zadruga,** ki dobro prospeva, je krščansko gospodarsko društvo v Idriji. Majhen je bil začetek, a sedaj ima že 503 člane, kakor kaže računski zaključek za šesto upravno leto 1904. Prometa je imelo društvo nad 220 tisoč. Zato pa tudi dobiček ni majhen. Znaša namreč nad 8630 kron. Tukaj se kaže, kaj napravi edinstvo. Tudi naša konsumna društva po deželi bi ne bila propadla, ako bi ljudje držali. Šest odstotkov bodo dobili člani dividende od tega, kar so zakupili. Med letom je sem pa tja kdo rekel: „Kaj hodiš v zadrugo kupovat, ko je to in ono dražje?“ Sedaj je članom bogato vrnjeno, poleg tega pa imajo svoj delež tudi od reči,

ki so bile mnogo ceneje nego drugod. Zadržno načelnštvo gospodari z imetjem združnikov, zato zasluži vso hvalo, da dela tako varno. Vplačani deleži znašajo 17816 K, rezervnega zaklada pa imamo sedaj že 7381 K, dasi dobé združniki tudi letos nad 5600 K. Kaj ni ta znesek lep novoletni dar za uboge rudarske in okoliške kmečke družine? Kakšen bi še le bil dobiček, če bi se vsak član oklenil zadruge! Zadruga je ustanovljena za Idrijo in okolico. Pristopite torej tudi naši kmetje v okolici!

— **Liberalna mlekarja** v Črnem Vrhu je v konkurzu, kakor je že znano. Kaže pa huda. Deležniki, ki so vplačali po 10 K, doplačati morajo 339 K, deležniki po 5 K pa polovico manj. To je pač zadosti bridko v naših dneh, ki niso najveselejši za kmeta. Najlepše pri tem je, da hočejo vso krivdo zvreči na bivšega kapelana, katerega glede mlekarne liberalni matadorji niti vprašati niso hoteli za svet.

— **V Črnem Vrhu** še vedno župan Hladnik, dasi mu je pri volitvah že davno odzvonilo. Kdaj neki reši županstvo liberalni ugovor?

— **Znani Silvester** učitelj je sedaj v Črnem Vrhu. Mož bi bil rad silno oblasten in tudi učen. Znabiti vendarle pride na dan, da ni taka luč. Vedno vpijejo po omiki. Snujejo celo obrtne nadaljevalne šole za vajence vseh obrtov. V Črnem Vrhu je nadaljevalna šola za veronauk, namenjena mladeničem in deklicam, ki so odrastli šoli. Poučeval se je v nedeljah v šoli krščanski nauk. Dobri Silvester bi se bil lahko potrudil nekoliko, da bi razširil pouk. A ne, zaprl je šolske prostore pred kratkim, da bi se tudi verouk ne mogel poučevati. Pravijo, da bi bil tudi sam rad razširil pouk, le tega se je bal, da bi se črnovrški fantje ne oprijeli njegovih naukov gledé izvora ljudi. Mož — pravzaprav sedaj še ni — je namreč prepričan, da izvira od afae sam kakor tudi drugi ljudje, ki pa tega ne verjamejo, ker poznajo blage starše Silvestrove.

Iz Vipavske doline.

— **Kako so ustanavljali šolo v Ložah pri Vipavi.** Sklenilo so na višjem mestu, da mora biti šola v Ložah pri Vipavi. In prišli so v Lože l. 1903 ces. kr. okrajni glavar, c. kr. okrajni šolski nadzornik Tuma, okrajni šolski nadzornik goški graščak Majar iz Lož in vse druge k temu spadajoče glave in so naredili zapisnik in ga poslali c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Ljubljano, ki je vse potrdil, kar so sklenili in napisali gospodje, in šola v Ložah je bila sklenjena stvar in določen je bil celo tudi že učitelj, ki naj bi prišel v Lože. Mi pa smo se pritožili zoper vse to na c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje. In glejte, ministrstvo je

vse razveljavilo, kar so sklenili in napisali ljubljanski in postojnski gospodje. Gospodje so se hudo pregrešili zoper § 7 in zato ni veljalo vse skupaj nič. Kaj pa so storili gospodje, o katerih bi človek pač moral pričakovati v prvi vrsti, da poznajo paragrafe? 1. Merili so pot iz Lož na Goče okoli brata v žep, in tako so namerili iz Lož na Goče 5 km, reci: pet kilometrov, pot pa je v resnici dolga samo 1300 metrov; in to je bila prva velika napaka. 2. Zapisali niso nič zapisnik, koliko otrok bi sploh bilo za namravano šolo. Zakaj so gospodje to storili, so dobro vedeli, ker so bili prepričani, če bi še tako natančno šteli, da po tretletnem povpreku nikakor ne morejo dobiti postavnega števila štiridesetih za šolo godnih otrok. Pa so si mislili, molčimo o tem, če bo šlo, in res bi bilo šlo, da ni Dunaja in ministrstva. Tudi so gospodje „pozabili“ poklicati komisijo merodajni občinski zastopniki. Da bi pa zaslišali v tem tudi sosedne Mančane, ki so vsi razven enega zoper namravano šolo, to se pa gospodom sploh ni zdelo vredno. Ni torej čuda, da je c. kr. ministrstvo z ogorčenjem občudovalo učence imenovanih gospodov in jim ukazalo, naj popravijo, kar so zagrešili v svoji preveliki gorečnosti. — Ta popravek se je vršil januarja meseca letošnjega leta. Gospod glavar je sam priznal v priči vseh navzočih, da zadaj zapisnik ni bil pravilno sestavljen in s tem javno povedal, da gospodje neke reči niso znali, katero bi znati morali. Tudi sedaj so gospodje v svoji gorečnosti jako hiteli in morda zopet ne bo kaj prav. Radovedni smo s kakimi razlogi bodo sedaj podprli in bodo postavno uveljavljati nepotrebno ložko šolo. No, mi tudi sedaj ne bomo molčali in morda se zopet vidimo na Dunaju. — Sploh pa ne vemo, čemu gospodje tako silijo s šolami. Kmetu to gotovo ni v korist, saj ima že itak preveč bremen. Število onih, ki tožijo zoper premajhne plače, je pa tudi že zadosti veliko. Čemu torej še množiti to število? Ali se morda gospodje res tako željni zlatih križcev? Ali pa morda hočejo imeti v vsaki vasi svojega agitatorja, ki bo vlekel in pomagal vleči iz blata liberalni ploč? Pravijo, da se morajo ustanavljati nove šole iz zdravstvenih razlogov. Tako? V prejšnjih časih je bilo le malo bolnih in otroci so hodili včasih res precej daleč v šolo — hodili so vsaki dan po svežem zraku in bili so zdravi, in cesar je dobil zadosti vojakov; zdaj so pa ukrenjene resne zdravstvene naredbe, za vojsko sposobni mladeničev je pa vedno manj. Odkrito pravimo, da nam preprostim ljudem vse to početje kar ne more v glavo.

— **Zupan — mesar v St. Vidu pri Vipavi** bi rad na laž postavil „Domoljuba“, češ, da se je legal, ko je pisal v svetlih kronicah, katere je obetal župa-

če se premoti volivca, da ne pojde volit. Za dve kronici se je pa župan vendar le vdal. Oho, župan, tako se pa ne gremo. Cujte torej, kaj vam povemo: Tisti, ki bi bil imel dobiti od vas obljubljeni kronice, je očital tistemu, ki je prepredil, da jih ni dobil, tako-le: „Pa si mi snejel eno obleko!“ Župan, kaj se obleka dobi za dve kronici? Torej ste pač morali obljubiti malo več kot samo dve kronici. In obljubili ste več, veliko več, za to imamo priče. Zatorej le kar lepo tiho bodite, pa nikar ne perite v „Sl. Narodu“ — zamorca.

— **Tudi očeta Bratina na Ustji** so vrstice v „Domoljubu“ silno zasketele. Tako je bil mož razburjen, da je dal celo od sebe glas, da bo tožil. Pa kako boš uboga reva tožil, ko je vse tako lepo dokazano črno na belem! Le perite se, kolikor hočete, pribito ostane in ostane, da vas je deželni odbor v dopisu z dne 29. sept. 1904, št. 12308, prav pešeno okrcal in rekel, da je županstvo krivo, da je prišlo z Žvcem do kanta in da bi morali vi vse drugače postopati. Zato le pomirite se, pa vzemite vse to kot dobro šolo, da v prihodnje postopate malo drugače, da vam ne bo šlo zopet za nohte.

— **V Budanjah** je pri občinskih volitvah dne 30. januarja katol. narodna stranka sijajno zmagala v vseh treh razredih. Liberalcev niti blizu ni bilo. Njih glavar — neki čevljarček — je celo nedeljo podnevi in ponoči agitiral; seveda ni bilo brez pijače. Ko je pa zvedel v ponedeljek, da so soglasno izvoljeni samo katol. narodni možje, je to čevljarčka tako razjezilo in razburilo, da se mu je zlil žolč, padel je v nezavest in hotel kar umreti. Pa je prišel zopet k sebi; in mi mu želimo, da bi prišel popolnoma k sebi, da bi prišel do prepričanja, da je liberalizmu v Budanjah odklenkalo za vselej.

— **V Šturji** se tudi bližamo volitvam Liberalcem, ki jih je peščica, nič prav ne gre po volji. Zagnali so bili krik: Nas volite, pa bo gozd kmalu razdeljen, sicer čakate zaman; Schlegl ni za nič. Pa glej ga šmenta, tik pred volitvijo dobimo pismo in uradno poročilo iz Ljubljane, da je razdelitev gozda dovoljena. Radovedni smo, kdo ima pri tem več zaslug, Šapla ali Schlegl. Liberalci pa so doživeli še hujšo sramoto. Tožili so župana kot gozdnega načelnika, da je dal brez dovoljenja opravičencev posekati nekaj dreves na Vodica. Pritožba pa je slonela na neresnici. Gozdni odsek je bil namreč od zboru opravičencev dvakrat pooblaščen, naj ukrene, kakor se mu zdi prav. A tožnikov takrat ni bilo zraven, ker se jim zdi za malo, hoditi k zborom od takrat, ko smo jih bili vrgli iz odseka. Komisar je na Vodica osebno izjavil,

da se je vse vršilo popolnoma po postavi. Dva liberalca sta šla prejšnji dan sama na Vodice — bržkone z namenom, da bi vplivala na komisarja na svoje korist. Pa jima je bilo baje rečeno: „Vidita, prijatelja, kot vajin znanec sem tak, kot komisar pa tak.“ Pa sta odšla z dolgim nosom. Eden pa je celo zahteval, naj bi mu županstvo plačalo pot. Pa je tudi zvedel: „Kdor vas je na Vodice poslal, naj vas pa plača.“ Gozdni odsek je še vselej pravilno postopal in za vsako večjo reč poprašal opravičence. Kako ste pa vi, kričači liberalni, postopali, ko ste imeli blagajno v rokah? Kar brez vprašanja ste vzeli iz nje do 1400 K za tožbo z gornjani. Prav je, da se vas zdaj pred volitvami spomni na to. Le nikar ne hodite na solnce z maslom na glavi.

— **Hranilnica v Šturji** ima v nedeljo, 26 t. m., ob 3. uri popoldne svoj občni zbor. Prav lepo napreduje. Hranilnih vlog je sedaj 110.000 K, večinoma je domači denar. Rezervni fond znaša K 3494.17. Krčmarji niso prav zadovoljni z njo. Nedavno je eden rekel: „Odkar obstoji ta pr... šparkasa, skoraj nobenega fanta ni več v oštarijo.“ Fantje, le tako naprej, pogum velja, in čez sedem let pride vse prav!

— **Katol. slov. izobraževalno društvo v Šturji** je bilo priredilo predpustnico. Petje je bilo dovršeno. Igra „Vrban Smukova ženitev“ se je izvrstno sponesla. Udeležba je bila pa majhna radi silno slabega vremena in hude zime. Igra se ponovi 19. t. m. In takrat pričakujemo vse prijatelje in znance. Komur bo pa v Šturje predač, naj pride na Slap, kjer ondotno društvo priredi prav isti dan isto igro. Le kar pridite, po vseh svojih močeh bomo poskrbeli, da vam ne bo dolgčas.

— **Žandarji so poizvedovali.** Na Slapu je posestnik — star mož —, ki ima sina pri vojaki, pa bi ga krvavo potreboval doma. Ima pa še družega sina v Trstu, ki pa ne mara nič za očeta in neče biti doma, da bi mu pomagal delati. Mož je prosil, naj bi mu dali sina domov, ker drugače bo šlo vse gospodarstvo pod zlo. Oblasti pa so poslele na Slap orožnike, da so poizvedovali, ali res očetu sin, ki biva v Trstu, nič ne koristi. Dobri ljudje in prijatelji moževi so rekli, da je vse to resnica. Moževi nasprotniki pa so rekli orožnikom, eden: „Saj bi bil sin rad doma, pa ga oče neče“; drugi: „Saj lahko najme delavce, saj ima ob čem“ . . . in sin najbrž ne bo oproščen na podlagi teh napačnih poizvedovanj. Ali se ne bi moglo poizvedovati na kak drug način in priti tako do veliko večje, ako ne do popolne gotovosti in resnične jasnosti?

— **Col nad Vipavo.** Katol. slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo,

dne 26 t. m. v društveni dvorani veselico z zanimivim vspeedom. Pričetek ob pol 4. uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor. Z ozirom na to, da je imelo društvo z nabavo novih godal mnogo stroškov, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Col nad Vipavo.** Umrli je v Sanaboru po vsem Vipavskem in daleč na okol splošno znani in povsem spoštovani mož Janez Tomažič, podomače Bležišar. Pokojni bil je mož, kakršnih Vipavska dolina le malo pozna, vzgleden gospodar in kmet, vesten viničar, sicer konservativec, a vedno je skrbel, da je imel dobro in naravno kapljico, s katero je kaj rad vsakomur postregel. Bil je veren, ne le v besedi, marveč tudi v dejanju. Nad vse je črtil laž in hinavščino, a ljubil značajne in odločne ljudi, med katerimi je bil sam eden prvih. Zlasti ga je pa dičila usmiljenost. Nihče ni šel praznih rok iz njegove hiše. Geslo mu je bilo: V življenju deli darove in skazuj dobrote, po smrti moraš itak vse zapustiti. Zaradi svoje radodarnosti si je naredil zapreko, ki ga bode ovirala ne potu v nebesa, namreč, storil je v življenju tolikanj dobrega, da so se ista nakopičila do velikega kupa, čez katerega bode težavno preplazil v nebesa. Kako so ga vsi ljubili, pokazali so obiski za časa njegove kratke, a mučne bolezni, kakor tudi velik, sijajen pogreb. Pogreb je vodil Vipavski gospod dekan v spremstvu štirih duhovnikov. Bog mu daj sveti raj!

Drobtine.

Mesto — žrtev morja. Iz Lizabone poročajo: Pred nekaj meseci so pričeli morski valovi prvič prodirati v znano portugalsko ribiško in kopališko mesto Espinho ter groziti najbližjim hišam. Kar se je zdelo takrat le enkrat slučaj, je postalo polagoma nevarno. Zopet in zopet je udarjalo morje v mesto in hiša za hišo se mu je umikala, cesta za cesto je prišla pod valovje. Na malem gričku sezidana cerkva se je ustavljala dolgo časa, ker je masivno zidovje odbijalo morje; a velik orkan je razrušil nekega dne tudi cerkvico. Ostal je le še zvonik na gričku, a kipeči valovi so požrli tudi njega z 81 hišami, ki so jih ljudje že zapustili. Tam šumi sedaj že morje, ki pa prodira vedno naprej. Prej ali slej bo pod vodo celo mesto.

— **Zdravi otroci.** Naša doba hoče z najnim, jasnim razjasnjevanjem provzročiti, da bin apatični način hranitve ne vplival kvarno na zdravi razvoj naših otrok. Posledica tega truda je, da otrokom že čestokrat ne dajo več alkoholnih pijač, kakor vina, pive itd. Manj pa se pazi na to, da takisto čaj kakor zrnata kava, ki ima v sebi kofein, torej strup, enako kvarno vplivata na mladino. Saj je slaven zdravnik in učnjak že ponovno izrekel v zadnjem času, da otrokom pod štirinajstimi leti ni dajati

zrnate kave. S tem izrekom se ujema mnogo nujnih svaril odličnih higienikov, ki deloma opozarjajo na to, da se že nad deset let kot nadomestek zrnate kave, ki samo razburja živce, izdeluje sledna kava z vonjem in okusom zrnate kave in da se nikakor ne more dovolj ceniti njen zdravstveni učinek. Kjer se torej ne morejo odločiti, da bi tudi za odrasle člane v rodbini brez dodane zrnate kave izključno rabili to sladno kavo, ki jo izdeluje firma Kathreiner, tam se ni plašiti malega truda, da se ta kava pripravlja za otroke. Pri tem bodi omenjeno, da po dolgoletni izkušnji otroci najnežnejše dobe, ki se jim pogostoma upira čisto mleko, kaj radi pijo Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo zaradi njenega dobrega okusa in da jim je jako hasniva. Uspeh ni izostal še nikoli. Tudi v dobi razvoja Kathreinerjeva Kneippova sladna kava skupno s toli potrebnim mlekom kaj uspešno zatira malokrvnost, bledost, razburjenost ponoči, slabost in nedostatna rast, ker je lahko prebavna, redilna in krvotvorna. Toda le „pristna“ Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ima te prednosti v okusu in prijetno tečnost, ki jo odlikujeta na tolikanj priznani način. Zato poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime „Kathreiner“, zahtevajte le izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa in ne jemljite niti odprto odtehtanih opraznenih izdelkov, niti manj vrednih posnmekov v drugačnih zavitkih.

Narodno gospodarstvo.

Več sena!

Ali veš prijatelj, kaj je to kompost? — Če ne, se sicer ne bom čudil tvoji poljedelski izobrazbi, a povem ti na kratko, da danes pametni gospodarji obračajo veliko skrb na to, da si napravijo veliko in dobrega komposta. V ta namen je treba le nekaj dobre prsti, ki se meša polagoma z laporjem, smetmi, cestnim blatom, žaganjem, pepelom, dalje poljskim plevelom, mahom, vrtes se deva po nekoliko apna in vse se časih poliva z gnojnicco in premeče parkrat na leto. Kompost je eden izmed prvih fabrikantov za seno. Toda predno pride kompost na travnik, treba ga je pripraviti, travnik namreč.

Misli si, da smo še v lepi jeseni. Ozimino seme je v zemlji; že zeleni mlada setev polna upanja. Polje se pripravlja že tudi za jaro setev, orje se in gnoji. Povsodi se vse giblje, le eden je zapuščen — naš travnik. Toda ravno travnik potrebuje tudi naše skrbi in gleštanja, in sicer posebno v jeseni in pozimi. Kama, več in boljše krme, to je naše geslo in sicer moramo pridelati na travnikih seno, ki bo ravno tako dobro in okusno kakor je žitni zдроб (šrot), otrobi ali lanene tropine. Živina hoče seno, to je njena naravna hrana, oljne tropine so le krmilo, kadar poje zvon sile. Kdor pridelal dovolj izvrstnega sena, temu ni treba dokupovati

drugih močnih krmil, seno samo ima v sebi dovolj krepkih snovi in je pri tem zdravo in se prilega živini. Zato, moj kmetič, ven na delo v travnik, kakor hitro malo pokopni sneg. Če so tvoji travniki mokri, napravi drenažo ali pa izkoplji vsaj priproste jarke, samo vodo, ki zastaja, spravi proč, kajti voda kisa travnike, na njih raste samo ločje in mah in pleveli in tvoja uboga živina mora pri taki krmi oboleti, pešati in ves dobiček od nje gre rakom žvižgat. Imas pa zelo suhe travnike, poskusi če se ne bi dalo umetno dognati vodo in namakati travnik ob suši, namakani travniki dajo veliko sena. Travniki potrebujejo sploh mnogo vode, samo, da ne sme biti stoječa voda, ki je strup.

Še nekaj. Morebiti imaš sam ali sosed ali kdo drugi v župniji Lakejevo železno brano za mah. Vzeml jo spomladi, lepo te prosim in hiti na travnik ž njo, pa ga dobro počesi gori in doli, da mu odpraviš grdi in škodljivi mah, ki ga pograbi in zveži na kompostni kup, ki ga napraviš lahko koj na travniku, če ti kaže. Če pa brane ni v fari, zmenite se sosedje ali pa nagovorite odbor vaše posojilnice ali kmetijskega društva, da kupi eno ali dve. Saj ne stane več ko 50 kron. Mah in trava so namreč ogenj in voda; kjer je mah, seno nima obstanka. — Ako izpolniš, kar sem ti naročil, potem le mirno pričakuj bogatih košnja, ki ti dajo dovolj krme.

Ali, vprašaš me morda, s čim pa prav za prav gnojimo travnike? Kaj dá travi rast in dobri okus? Le poglej, prijatelj, enkrat dobro travo, kaj tiči vse v njej. Ako pri delaš 30 stotov (starih) sena, tedaj odvzameš ž njimi travniku:

52	funtov dušika,
57	„ kalija,
14	„ fosforne kisline,
27	„ apna,
9	„ magnezije,
9	„ žveplene kisline,
59	„ kremenove kisline i. t. d.

Nič si ne beli glave; popolnoma dovolj je, ako vrneš travniku le najvažnejše redilne snovi: fosforno kislino, kali in apno. Dušika ni potreba voziti na travnik, kakor ga tudi ni potreba pri grahu, grašici, črni in nemški detelji, ker si te rastline umejo pridobiti dušika na drug lažji način, namreč naravnost iz zraka s pomočjo posebnih gljivic, ki jih imajo v koreninah. Zato na travnik nikoli ne nosi dragega solitra ali žvepleno kislega amonijaka. Sicer pa ima že gnojnica, s katero polivaš kompost, nekaj dušika v sebi.

Pač pa gnoji travnik s fosforno kislino, ta daje travi moč. Potresa v marcu in aprilu razna fosforna gnojila, kakršno je v prvi vrsti Tomasova žindra. Še bolje pa je, če z

žindro ne čakaš na spomlad, ampak jo takoj pospeš po snegu in pride s sneženo močjo vred tudi žindra v zemljo do korenin. Poleg žindre potresa v travnik tudi kajnit, ki ima v sebi kali. To sta obe poglavitni gnojili, ki jih moraš privoščiti travniku, saj spna pa tudi potresaš od časa do časa po njivah in travnikih, kajne? Te namreč mora biti, drugače ima zemlja pri pomanjkanju spna takoreč vezane roke in ne more deliti svojih darov, kot bi si želela ona in m. Gleštanje travnikov je tedaj eno najimennejših del v jeseni, po rimi in spomladi!

Bistričan.

Tržne cene.

Doželni pridelki:

Semena: Domača detelja novo blago K 70— do K 72—; nemška detelja (lucerna) K 110— do K 115—; gorenjska repa K — do K —; laneno seme, domače ozimno K 11 50 do K 12—; konopno seme K — do K —; kuminovo seme K — do K —.

Fižol: Rudeči ribniški K 13— do K —; rudeč Hrvat K 12— do K 13—; prepeličar (koki) K 13— do K 13 50. (Vse cene semen in fižola veljajo za 50 kg blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo naprodaj in sicer nove blago.)

Suhe češnje: v dimu sušene K — do K —; brezdimne sušene K 18— do K 19—

Orehi domači: K 13— do K 14—

Ječme nove: K 6— do K 6 25

Med s čebelami: po K 37— do K 38 50 za 50 kg

Kože. Goveje, težke nad 40 kg po K 50— do K 52—; težke od 30 do 40 kg „ 44— „ 46—; lahke „ 42— „ 44—

(Te cene veljajo za 50 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih strogov vred)

Bikove kože po K —70 za kg.

Telečje kože: K —65 za kg.

Kozličeve kože: po K 1 25 do K 1 30 za kg.

Svinjske kože: Čiste brez napak K 40—

Druge vrste K —28 do K —30 za kg.

Kože lisic po K 12— do K 12 75

„ kun belic „ 30— „ 31—

„ rumenic „ 36— „ 38—

„ dihurjev „ 4 50 „ 6 50

„ vidr „ 24— „ 25—

Kože zajcev po K 50— do K — za 100 kos

Pepelika (potošl) po K 32— za 50 kg.

Zito:

V Ljubljani, 31. jan. 1905. Pšenica K 10 60; rž K 8 20; ječmen K 7 50; oves K 7—; ajda K 8 50; proso rudeče K 9—; turšica K —; seno K 2 50; slama K 2 20. — (Vse cene veljajo za 50 kg.)

Na Dunaji 31. januarja 1905. — Pšenica K 10 70; rž K 8 05; oves K 7 50; turšica (stara) K 8 50 (Vse cene veljajo za 50 kg.)

Za smeh in kratek čas.

Posli. S posli je pa res križ. Če nisi neumni, se pa zabiti!

Pri vojaki. Korporal vojaku, ki je kihnil: „Sto zlomkov! Eden in dvajset let je imel časa kihniti, pa mi mora ravno danes cel „parademars“ pokvariti!“

„Sreča je slepa“ — pravijo tisti, ki sreče nimajo.

Skrivalnica.

Kje je tekač?

Besedni uganki.

Kdor obe prav reši in bo izreban, dobi za nagrado lepo knjigo.

I.

Kadar služim pri kovaču,
delam, da se ogenj kaže.
Kadar pri Hrvatih slušim,
znam napeve vsake baše.
Ker na godbo se razumem,
v cerkvi službo so mi dali;
tam pomagam organistu,
da mu zapoje piščali.
Kmetič naš pa mene rabi,
da mu šito, moko hranim,
a po vinorodnih krajih
tudi vina se ne branim.

II.

Ni konj, ni vol, ni osel sivi,
pa pravijo mu le, da vleče,
in kadar on z močjo potegne,
drevesa ruje, loml, meče.
Brez britve je, pa vendar brije,
odbrije pa nobene brke.
Brez tinte in peresa piše,
Napravi ples in zraven žvižga;
če se vjezi, pa grozno tuli.
Brez glave je, brez roke, noge —
ste li kaj takega že čuli?

Zastavice.

- 1) Kaj lahko tudi tisti bere, ki ne zna nobene knjige brati?
- 2) Cvete nad zemljo, rodi pa pod njo; kdo je neki to?
- 3) V čem sta ti podobna vijolca in modrijan?
- 4) Kje se prideluje najboljše sadje?
- 5) Katere koze so najcenejše?
- 6) Kakšni konji so najcenejši?
- 7) Kaj mora imeti vsak, kdor hoče peš priti iz Ljubljane v Celovec?
- 8) Kateri svetnik še ni v nebesih?

Rešitev besednih ugank.

I.

Knjiga.

II.

Dob — Rova — Dobrova — Dobrava.

Izmed rešilcev je bil izreban in obdarovan

Alojzij Palčič

iz Pudoba, p. Staritrq pri Rakeku.

Loterijske srečke.

Dunaj, 11. februarja	45	47	79	74	63
Gradeec, 11. februarja	89	32	14	4	81
Trst, 4. februarja	15	78	7	82	14
Linc, 4. februarja	32	35	16	23	87

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“
izlde dne 2. marca 1905.

Ponos vsake gospo-
dinje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospo-
dinjstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.

Zahtevajte le izvirne zavoje
s imenom „KATHREINER“.

Karlovski
želodčni in prebavni prašek

s poprovo meto, varstvena znamka „kača“, ima prijeten okus, je zdravniško priporočen in se vporablja pri neredni prebavi, kron. želodnem kataru, krčih v želodcu, zgagi, gorečici, pehanju, slabem okusu, bljuvanju, pomanjkanju slasti. Če se rabi vztrajno, prenehajo vse želodčne bolezni. Priznalna pisma dohajajo vsak dan. Cena: Ena skatličica 2 kronl. pri šestih skatličkah franko. Izdeluje in razpošilja: *lekarna pri medvedu v Mor. Schönbergu* #7. Dobiva se skoro v vseh lekarnah; kjer ni zaloge, naj se naroča naravnost. 1570 D 13-11

Znana

„Bobnarjeva kovačnica“
v Kandiji pri Novem mestu

se meseca aprila dá v najem. Oddá se ali kovačnica sama, stanovanje in drugo pa posebej; še raje pa vse skupaj enemu najemniku: kovačnica, hiša z gospodarskim poslopjem in poljem. Redi se lahko krava in eden ali dva prašiča. Več pove *Janez Kušljan*, posestnik v Kandiji. 183 D 2-2

Poslano

Francetu Usniku, Bečniku
v Krvavi peči.

Kakor čujem, trosite o meni prav dvomljive in kaznive govorice. Pozivljam Vas tem potom, da svoje surovo govorjenje omejite ali pa javno izjavite, če ste Vi tisti, ki bi se drznili izvršiti grozeče mi dejanje? Na dan torej, če ste mož! Če pa tega ne storite, Vam jaz povem javno in očito, da je Vaše govorjenje skrajno surovo in umazano. 263 D 1

R o b, dne 7. febr. 1905.

Ivan Štrukelj.

Prava Ciril in Metodova kavina primes
katero priporoča
Prva Jugoslovanska tovarna za kavine surrogate v Ljubljani.

Stenske ure z godbo

je zadnja novost v izdelavanju ur. Te francoske miniaturne stenske ure so 70 cm dolge, omara, kakor kaže slika, je iz naravnega orebovega lesa, najfinije polirana, z umetno izrezanim nastavkom in igra vsako uro najlepše koračnice in ples. Cena z zabojem le 8 glđ. Ista ura brez godbe, vendar z bitjem vsake pol ure, z zabojem le 6 glđ. — Z bitjem liki zvonu glđ 6-60. Te stenske ure niso le zanimljive na minuto natančno iodoče, triletno pismeno jamstvo, marveč vsled brane izdelave tudi lep in eleganten sobni okras. — Budilka z zvoncem in ponoči svetleča glđ. 1-70, budilka z godbo mesto zvonca glđ. 6-70, nikelasta koskopl-rem. ura glđ. 2-70, pristna srebrna rem. ura glđ. 5-70. Polijta se le proti povzetju. Neprimerno se vzame nazaj in povrne denar, torej nikoli ne izgubi. Velik štirinast enakih urah, verižkah, pretaah itd. zastoj in franko.

2017 D 10-6

Josip Spiering, Dunaj
I., Postgasse 2-59.

„Katoliška bukvarna“
v Ljubljani

priporoča:

Življenje Jezusa Kristusa

(francoski spisal) O. Didon, poslovenil F. Bo-
hinjec, izdal dr. Anton Jeglič, kner in
škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h
elegant v platno vezan 2 » 50 »

Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 60 »
elegant v platno vezan 2 » 50 »

Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 »
elegant v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj
omikanim Slovcem.

Najodličnejši profesorji in zdravniki priporočajo pri pljučnih boleznih, kroničnem bronhijalnem kataru, oslovskem kašlju, škrofulozi, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

Sirolin

1. Vsa tista, kdor čuje hana boleha za kašljem. Kati boljše in boljši preprečiti, drugi jih odpraviti.

2. Ono tista, kdor se kronični bronhijalni katar, katere zdravlja Sirolin.

3. Kdor ima naduho katero Sirolin zdatno olajša.

4. Škrofulozni otroci z oteklimi žlezami, očesnimi in nosnimi katarji itd., pri katerih Sirolin siljajo vpliva na splošno hranitev.

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Povečuje slast do jedi in težo telesa, odstranjuje kislj, izmetavanje gnoja, močno potenje.

Svarilo!

Nahajajo se manj vredni ponarejeni izdelki! Treba je paziti na to, da ima vsaka steklenica našo posebno znamko „Roche“ in zahtevati vedno le Sirolin „Roche“.

1805 D 15-7

F. Hoffmann — La Roche & Co., Basel (Švica), Grenzach (Badensko).

Zahtevajte pri nakupu

702 D 20

Schicht-ovo štedilno milo

Varstvena znamka.

z znamko jelen.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno o perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod! **JURIJ SCHICHT, Ustje**, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Odlikovano

umetno in trgovsko urinarstvo

Aljozija Korsika v Ljubljani.

Največja in edina strokovnjaško urejena semenska trgovina na Kranjskem,

poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen, trav in pristov. Tu se tudi izdelujejo sveži in suhi jajski in venci s trakovi in napipi kajak mnogovrstne cvetlice v loncih. Preparirane palme in vaji v to stroko spadajoči predmeti, po najnižjih cenah.

Cenik je brezplačno in frankovano na 2020 D 11-5 razpolago.

Cementne plošče

najceneje dobite inobavne in silikane za tlakovanje cerkva in zakristij, za veže, hodnike in kuhinje, za tleskarje i. t. d. (3 m² od K. 3 do K. 6) na Ljubljani, dalje cementne cevi 15-40 cm diam. svetlobe in druge cementne blago po ceniku.

J. Bilis & Comp., cementarna na Pečati, pošta Dool (Lustnall).

Vsebuje v naravi na zahteva!

Katol. Bukvarna v Ljubljani

priporoča knjigo 1461 D (4)

Slovenska kuharica

ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila.

Spisala in na svitlo dala Magdalena Pleiwela.

Peti pomnedeni tatis z okoli 70 str. obsegajočim, po M. Lavtinar sestavljenim dodatkom. Cela knjiga ima VIII. in 400 strani. — Cena K 3,- elegantno v platno vezana 3 K 60 vin., po pošti 20 vin. več.

Vsestransko pripoznana kot najboljša kuhinjska knjiga.

Dobiva se po vseh knjigarnah.

Trgovskega učenca

14 do 15 let staroga, iz poštene hiše s prav dobrimi šolskimi spričevali, sprejme brezplačno večja ljubljanska trgovina.

89 D (3)

Poznače sprejema upravništvo „Domoljuba“.

Tisoče zahval.

nih pisem iz vseh del sveta dobiva pojas. in posod. knjiga kot dom. svetovalec o A. Thierri-ja balzamu le certitol. mazilu kot nenadomestno sredstvu. Ta knj. se pošilja pošt. pros. proti 35 v. (tudi v znam.) Narod. dob. knjigo zastoni. 12 mal. ali 6 dvol. mal. balzama stane 5 kron. 60 mal. ali 30 dvol. steklenic K 15.- franko z rabikom od št. 2 lončka centoviti mazila b. z ok. K 3 60. Prosim nasloviti na lekarnar A. THIERRY v Pregradi pri Ropki-Slatini. — Pozar. in razprod. por. prejaj mojih edino pravih priprav. prosim mi naznaniti, da jih sodišče 1903 D zasledujem. 26-7

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad: nad 20 milijonov K. okroglo 700.000 K.

*** Mestna hranilnica ljubljanska ***
v svoji lastni hiši v Prešernovih ulicah.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunala vlagateljem. 3 D 12-1

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči slasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4%, % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4%, % do 5%.

HERBĀBNY-jev podfosfornokisli apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo
zdravnikov odobreni in priporočeni

prsnl sirup

slez odstranjuje in kašelj pomirja
odstvo. Ker ima v sebi grenke
tvarine vpliva na dober tek in
prebavnanje in pospešuje
ditev. To za tvorjenje krvi tako
važno je v tem sirupu v lahko
as mlični ali železni sirup. Zelo
koristno je za slabe otroke,
posebno za utrjevanje kosti,
ker ima v sebi fosforovo apneni
sol.

Cena eni steklenici Herbābnjjevega
apnenega železnega sirupa K 2-50,
po poštni plačnini h več za
zaviljanje. 2007 D 14-5

Svarilo! Svarimo Vas pred
enakim ali podobnim imenom
razširjenem, kar se tiče sestave
in učinka našega originalnega
preparata, čisto različne
ponaredbe našega že 35 let
stojnega fosfornokislega
apneni-železnega sirupa,
prosimo tedaj, vedno odločno
zahtevati „Herbābnjjevega
apneni-železnega sirupa“ in
na to paziti, da se bode
zraven stojiča, oblikovno
vknjižena varstvena
znamka na steklenici
nahajala.

Edino izdelovanje in glavna
razpošiljatev:
**Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur
Barmherzigkeit“**
Wien, VII. Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg.
lekarnarjih: Ljubljani: M.
Mardetschläger, I. Mayr,
A. Piccoli, U. pl. Trnkóczy;
Beljak: L. Assmann,
Jobst & Schneider; Breže:
G. Elsässer; Celje: M.
Rauscher, O. Schwarzl &
Co.; Celovec: P. Birnbacher
vdova P. Hauser & I.
Pichler, V. Hausers R. pl.
Hillinger, Kometzer;
Crnomelj: P. Haika; Reka:
M. Mizan, F. Prodam, G.
Prodam, A. Schindler;
Novi vogonj: F. Kordon;
Št. Vid: A. Schiebl;
Trzin: I. Siegl; Trst: A.
Filippi, E. pl. Leiterburg,
P. Prendini; M. Ravasini,
Dr. J. Seivallo, A. Sutina,
C. Zanetti; Velikovec:
Jobst; Volšperk: I. Huth.
1968 18 8

Kovačnica

s potrebno kovaško
opravo in prijetnim
stanovanjem se da
pod zelo ugodnimi
pogoji sprejemu
vsakemu kovaču, kateri
ima koncesijo za
kovaško delo, takoj ali
pa po dogovoru v
najem.

Ponudbe sprejema **Karol Lenče**,
posestnik in zbiratelj
zinski trgovec na Laverci
p. Ljubljani. 69 D 4-3

Rešite svojo živino

od omehčanem in drobljenem
kostni, ki je po
svil živinozdravnikov
neizogibno, ako se
krmi klajna iz
mineralnih snovi;
dodajte krmi vedno

Barthel-novo klajno apno.

Nekaj deka vsak dan v
predobrambo koristi
več kot 100 kilogramov
kilo po pojavu teh
bolezni.
Potrebuje se na pol leta
za 1 kravo 6-7 kg., za
91 D 6-3
za 4-5 kg.

Izdatek nezaznaten,
korist 100tera. - Pred
prijemanjem se svari.
5 kg na poskušnjo 2 K,
50 kg 12 K.

Dunaj XIV, Siedlerstr.
13, cardsburgg. 44 51.
Barthel & Comp.

Zaloga v Ljubljani pri
Edmund Kavčiču in
Anton Šarabon.

1980 D 24-6

Ernest Hammerschmidt-a nasl. Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,
LJUBLJANA, Valvasorjev trg 6, Prešernove ul. 50.

Nizke cene!

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Prva kranjska
z vodno silo in turbino
delujoča
tovarna stolov

tvrdke FR. ŠVIGELJ
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,
priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini,
imejiteljem in predstojnikom zavodov
in šol, krčmarjem in kavarnarjem,
ravnateljstvom uradov, gg. brivcem
itd. itd. natančno in trpežno izvršene
stole, naslonjače, fotelje, vrtno
stole, gugalnice itd. po kar najbolj
nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega
lesa, poljubno likano ali v naravni
boji imitirano.
*Največja zaloga stolov, naslonjačev in
gugalnic iz trsa!*
Na željo pošlje tvrdka najnovije oblikne
cenzik z nad 80 likami, iz katerih je
razvidna oblika blaga in cene,
zastoj in franko.
Naročevalcem na debelo dovoli se
znaten popust. 1356 D 12-12

Pekovski vajenec
se sprejme v pekarijo
pri **Janko Traun-u** na
Glincah pri Ljubljani.
93 D 3-3

Kupiti želi neki posestnik
v Ljubljani 500 hektolitrov
dobrega 246 D 1-1
hruševega mošta.
Kje, pove iz prijaznosti
upravištvu „Domoljuba“

Posestvo naprodaj
30 mern. posejanja z gozdi,
travniki brez ali z živino,
krmo, orodjem, poljsk. pridelki.
Polovico kupne cene ostane
lahko v posestvu. — Več se
poizve pri ondotnemu
posestniku **Franc Zupanu**
v Mošnjah št. 27, p. Radovljica.
87 D 3-3

Vsak tankoviden pameten človek

ve, da je Fellerjev prijetno dišeči
zeliščni esenčni fluid z
znamko

„Elsa-fluid“

60.000 zahvalnih pisem od
hvaležnih ljudi, ki so ga
rabili, mnoga priznanja
zdravnikov in zlate svetinje
na razstavah zaslužil edino
le radi svoje posebne
zdravilne moči in gotovega
učinka pri raznih boleznih.

Iz mnogih zahvalnih pisem
se razvidi, da Fellerjev fluid
z namko „Elsa-fluid“ lajša
bolečine, razredčuje slez,
odpravlja kašelj in krče,
in pospešuje tek. Vsak vé,
koliko bolečin pretrpe
revmatični in nervozni,
dalje oni, ki trpe na
trganju, bolečinah v križu
in mišicah, ki jih bode,
bole zobje, oči, glav in
prsa, ki težko sopejo,
imajo nahod ali trpe na
kaki drugi bolezni, ko so
si jo nakopali s preprihom
ali prehlajanjem. — Tisoče
zahvalnic dokazuje, da je
Fellerjev fluid z namko
„Elsa-fluid“ naglo in
gotovo učinkoval pri
takih, četudi najtrdo-
ratnejših boleznih. 268 D 1-1

12 malih ali 6 dvojnih
stekl. franko K 5-24
24 „ „ 12 „ „ „ 8 60
48 „ „ 24 „ „ „ „ 16

Varujte se pred ponarejanji
in vsakdo najnaslovi
naročilna pisma razločno na:
**E. V. Feller v Stubici, trg
Elsa 16, Hrvatsko.**

Proda se iz proste roke pritlična hiša

tik okrajne ceste v **Gradcu št. 30**
pri **Litiji**, oddaljena je le 15
minut od predilnice ali
topilnice. Spodaj ima dve
stanovanji, pod streho pa
eno z dvema sobama. Pri
hiši je vodnjak, mal pod
šupa, dve kleti, drvarnica
in svinjak, vse v dobrem
stanju. Blizu hiše je z
mladimi sadnimi drevjem
zasajen sadni vrt in mala
njivica. Več pove lastnik
Martin Kukavica na licu
mesta. 169 D 2-2

Ženitovanjska darila stenske ure z godbo

orohov les, najf. poltiran,
70 cm dolg, igrajo
vsako uro najlepše komate.
Cena z rabom in
zaviljanjem le 7 gl. Ista
ura brez godbe a z
bitjem, ure in pol ure,
z zabojem 5 gl. Z
zvon, podobna bitjem 5
gl 50 kr. 3 letna
plameno jamstvo. 270 D 5-1

Razpošilja se le po
povzetju. Neprimerno se
zameja ali vrno denar,
torej nikak riziko.

Glavna zaloga od 1878

Leopold Mayer,

c. kr. sodni zaprisež. cenilec.

Dunaj XIV, Mariahilferstr. 187-1.

Ceniki brezplačno.

+ Suhost +

Lepa popolna telesna razvle-
lost se doseže s uporabo zak-
sajam. Nanatoln praška za
moč, odlik. z zlat. svetlinami
v Parizu in Londonu 1904.
Naglo pospeš. telesne moči,
ojačenje celoga življenja, v
6-9 tednih do 20 funtov na
teži. Zdravn. pripor. Zajamč.
neškodl. Strogo resno. Mnogo
zahvalnic. Cena kartona
s navodilom kron 2-50 brez
poštne. 2021 D 24-0

Kosmetički zavod v Bazlu.
Glavna zaloga za Avstro-
Ogrsko „Orlova lekarna“,
Komotov (Česko) o 1202 B

Cevlji gld. 1-30.

Le radi velike zaloge!

I par za gospoda z elastično,
en par za dame, en par za
deklice, en par za otroke na
evreca ali gumba, topla pri-
stetna nožnja, lepa oblika. Vsi
ti 4 pari za gld. 1-30. V zalogi
vseh velikosti in vrstah do
najfinije po čustvito nizki
ceni. Pošilja se proti par.
Zamena dovoljena. — Uvoz
in izvoz Eber-son, Dunaj, VII.
Kaiserstr. 115-B 130

Razprodajatelj se iščeja.
1808 D 10-8

Najceneje dobite stroje

za rezanje, pepelne, mila-
tilnice, motorje, trombe in
klinje pri **Fran Zemanu**,
Ljubljana, Poljanska
cesta št. 24. 1907 D 10-7

Ceno Č-ško posteljno perje

5 kg novega
skubljenega
K 9 60, bolj-
šega K 12 —;
belega, jsko
mehkega,

skubljenega K 18 —; kron 24 —
snežnobelega, mehkega, skub-
ljenega K 30 —; kron 36 —. Po-
šilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povratni poštini stroškov.

Benedikt Sachael, Lobeš 159
p. Plzen na Českem.

Telečje želodce

kupujejo po najvišjih dnev-
nih cenah bratje **Bayer**,
tovarna za sirišče, Avgs-
burg 180 D 3-2

Akademija Friedberg

pri Frankfurtu o. M.
politehn. zavod
za strojne, elektro-
stavn. inženirje in arhi-
tekte. 8-1

Le od l. 1886. tisočkrat
sijajno izkazano in pohva-
ljeno 1824 D 6-5

„Seehund“

gumitran-mazilo

na-čevlje nepre-
pravi čevlje nepre-
trpežne, mehke in snažlje-
ve. Primerno tudi za konj-
sko opravo in jermenja. —
Škatlja od 10 do 160 vin.
v vseh trgovinah s koloni-
jalnim, drozjerijskim in us-
njarskim blagom. Edini iz-
delovatelj **J. Lorenz & Co.**
Heb, Češko.

Razprodajatelj velik popust.

Proti oteklini na vratu in guši (krofu)

vedno vspešno deluje bal-
zam proti guši (steklenica
2 K.) — Glavna zaloga za
Avstro-Ogrsko

Orlova lekarna, Komotov
na Českem.
1906a D 3-2

Kdor hoče Mk. 50 zaslužka na teden

ali — najvišje provizijo —
naj pošlje svoj naslov na

L. Klöckner-ja

v Erbach-u (Westerwa'd).
262 D 1-1

Naznanilo in priporočilo!

Vodalaški mojster, obla-
stveno potrjen 214 D 3-1

Jakob Janež

naznanja slar. občinstvu, da se
je preselil z Dolenjske ceste 27 v
Radeckega vas šte. 12
ter se pripravlja v obila naročila.

Hlapec

ki bi imel veselje do živine
in bil okolu 40 let star, se
sprejme v službo. Plača po
dogovoru. **Josip Čad**, po-
sestnik in gostilničar, Sp
Rožnik pri Ljubljani.
233 D 3-1

Mizarški pomočniki

dobe takoj stalno delo
230 D pri 1-1

Jakobu Homovc

stavbeno in pohi-tveno
mehanično mizarstvo v
Cerknici.

Nekaj 264 D 3-1

Kamnoseških učencev

sprejme takoj **Alozij**
Vodnik v Ljubljani.

Deček

poštenih starišev priden in
zmožen računstva in pisave
se išče v trgovino z me-
šanim blagom. 166 D 2-2

Konsumno društvo v Sta-
rem trgu pri Ložu.

Sprejme se takoj 172 D

učencev

za kolarski obrt

Franc Jenko

Pungartšt. s. p. Škofjaloka.

Električna žepna svetilka

„Ideal“

je edina na novo
izboljšana in po
vesčakih prizna-
na kot najbolj
rabljiva, torej
vsakomur naj-
bolj priporočli-
va. Vse druge so

le popolno nerabne ponaredbe. Cena kompletne žepne
svetilke „Ideal“ I. vrsta, navađna izpeljava K 2 —,
II. vrsta s posrebnim reflektorjem K 3 —, III. vrsta,
el-g. z dvojnimi metalcem žarkov K 4 —. Dopolnilna
baterija 4 1/2 volt svetlobe, zajamčeno 3-4 mesece
trajajoča le 80 vin. — Elekt. svet. predpustne-
nosti, porabne k vsaki žepni svetilki. Elekt. kravati
igla izdelana najkrajše. Elektr. žareči monokel,
za vsako oko, absolut. brez nevarnosti. Električni
nosovi za šalo raznih izvedeb, torej zelo izvirni. En
pritisk s prstom: Vse se sveti in vsak se smeji.
Cena komadu z žepno svetilko K 4 20. Vsak komad
brez žepne svetilke le K 2 30. Razpošilja proti vpo-
šiljavti denarja ali povzetju elektr. tovarniška zaloga
Leopold Schächter Dunaj XVI 2 Neulerchenfel-
derstrasse 27 D 1. Stock. Nima nikakih podružnic,
vsled česar naj se pazi natančno na ta naslov.
261 D 3-1

„Katoliška Bukvarna“

v Ljubljani

priporoča za

— ženine — in neveste

knjižici:

Kratek pouk o svetem za-
konu. Za slovenske zaročen-
ce in zakonske sestavljenec
Zabukovec, župnik. Cena 70 v.,
s poštino vred 80 v. — Kdor
naroči deset izvodov, dobi enega
kot nameček.

Pouk krščanskim stari-
šem. Po naročilu knezoškofa
ljublanskega Dr. A. B. Jegliča,
po nemški knjigi obdelal Fran-
čišek Bleiweis, župnik. Cena
50 vin., po pošti 60 vin.

Kljub izvanredno nizki ceni
dodano na 20 izvodov enega
po vrhu.

Cenjenim naročnikom svetujemo,
da nam pošljejo denar po pošti naka-
znit naprej in kar na odrezku (kuponu)
naznanijo, katere knjige želijo; — na
ta način si prihranijo stroške poštnega
porzvetja. Neveda naj dodajo tudi vselej,
kolikor stane pošiljatelj po pošti.

Šivalni stroji

najboljši in najcenejši ter v naj-
večji izbiro se dobe v Kranju;
tudi razna zraven spadajoča dela, čolnički, igle,
olje, svila za umetno vezenje i. t. d. se dobi
po jako nizki ceni. Za stroje se jamči več let.
Stroji se prodajajo tudi na mesečne obroke. Pouk
za umetno vezenje vsak dan brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Lorenc Rebolj,

zaloga šivalnih strojev in koles v Kranju,
2006 D 12-6 Glavni trg št. 189.

Svarilo! Doktorja pl. Trnkoczy-ja kranjski redilni prašek za prašiče

Je dobiti pristen le pod zakon. zaj. imenom

Mastin

Ponarejalci se zakonito kaznujejo.

Za prašiče, pujske, krave, teleta,
vole, ovce, konje, perutnino itd.

Svetovnoznan, najboljši, zdrav, dietetičen
redilno sredstvo, se porablja kot dodatek k
krmi. Je prejelo tisoče zahvalnih pism od
dobrih redilnih vspehih in na razstavah v Lon-
donu, Parizu, Rimu in na Dunaju gornje naj-
višje odlikovanje. 1903 D 3

Zavoj za 50 vin. pri vsakem trgovcu.
Po pošti 5 zavojev pod naslovom: lekarna
Trnkoczy, Ljubljana. Prekupci rabat.

Kot zanesljive ure pripo-
ročam posebno „Union“.

Franc Čuden

urar in eksportna trdka, zaloga
srebrnine in zlatnine, delničar
„Družbe prvih tov. ur „Union“
v Genovi, Glas-hütte in Biele,
priporoča svojo

bogato zalogo

ženinom in nevestam.

Vsako naj zahteva najnovejši
cenilek zastonj in poštino
prosto 255 D 25-1

Kot zanesljive ure pripo-
ročam posebno „Union“.

Ugodna prilika!

Posestvo naprodaj za 8500 kron

je v prijetnem kraju na Dolenjskem, ob-
točno z lepo enonadstropno hišo, hlevom, topel-
z kozolcem, lep bukov gozjd in nekaj njiv. V
hiši nahaja se vže nad deset let, prodajalna
z mešanim blagom in žganjetoč. Vse je prav
v dobrem stanu. Proda se takoj, ali pa odda-
se prodajalna v najem. Dobra kupčija je
vsakemu zagotovljena. 94 D 3-3

Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo
pod šte. 50, pošto leteče: Novomesto.

Za polovico plačila se tudi počaka.